

kül

- 24 -

1983.03.27.

sk0028 4 800 mtik1030

sk0025-sk0028

sk0025 rövid hírek

algir: sadli-dzsallud

párizs: kaunda párizsban

saas-grund /svájc/: lavina

nome /alaszka/: kutyaszán-verseny

sk0026 szovjet parlamenti küldöttség

sk0027 tartalomjegyzék 1

sk0028 tartalomjegyzék 2

hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: németh gyula

20.04

270383 0487

- v é g e -

--

ko

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/H

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 28.

kül

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1003

nicaragua - leleplezés

havanna, 1983. március 28. /mti/ - az amerikai titkosszolgálat, a cia és a hondurasi katonai titkosszolgálat különlegesen felkészített ügynököket dob át nicaraguába azzal a céllal, hogy azok nicaraguai vezető politikusokat gyilkoljanak meg. erről számolt be vasárnap a nicaraguai fővárosban egy sajtókonferencián a hondurasi titkosszolgálat egyik, nicaraguai területen elfogott tisztje.

jose gregorio najera andradét februárban fogták el a sandinista hadsereg katonái nueva segovia nicaraguai tartományban. a hondurasi titkosszolgálat tisztje elmondta, hogy négy másik ügynökkel együtt egy nagyobb létszámú ellenforradalmi csoportban jutottak be nicaragua területére. feladatuk az volt, hogy merényleteket hajtsanak végre a nicaraguai kormány tagjai ellen.

najera andrade korábban a hondurasi területeken szervezkedő nicaraguai ellenforradalmárok kiképzésében vett részt. itt került kapcsolatba a cia egyik emberével, egy bizonyos tallonival, aki a tegucigalpai amerikai nagykövetség funkcionáriusaként „dolgozik”, hondurasban.

az amerikai kormány 1982-ben 19 millió dollárt utalt ki a cia-nak a nicaragua elleni különböző szabotázsakciók megszervezésére és végrehajtására.

go/ge pi

07.16

280383 1246

se

--

sk0002 4 230 mtik1004 /panoráma/

a zafra gondjai - gózon istván havannai levele /1.rész/

havanna, 1983. március 28. /mti-panoráma/ - mostohán bánik az idén a tél kubával. „megbolondult az idő,, - mondogatják a kubaiak, s valóban: a szokásos száraz, derült idő helyett szinte mindennap esik az eső. vannak már olyan területek az országban, ahol két hónap alatt több mint 500 milliméter csapadék hullott, miközben máskor a téli csapadék mennyisége nem haladja meg a 30 millimétert!

a rendkívüli időjárás veszélybe sodorta az idén a zafrát, a cukornádatartást. a kubai gazdaságban döntő szerepet játszik a cukor. ez az ország „fehér aranya,, első számú devizabevételi forrása. ha baj van a zafrával, akkor az kihat az ország életének minden területére.

a cukornádatartás december első napjaiban indul, s április végéig be kell fejezni, mert májusban már beköszönt az esős évszak. nem így történt azonban ebben az évben: már január 20-án elkezdett esni az eső.

- a rendelkezésünkre álló 150 nappól az idén már 40, sőt egyes helyeken 60 nap elveszett - kezdte beszélgetésünket luis martell rosa, a kubai cukoripari szakszervezet főtitkára. - pedig nagyon jól indult a mostani zafra. január 20-ig úgy tűnt, hogy a cukoripar az idén a vártnál mintegy 200 millió dollárral többet hoz az országnak.

kuba tavaly 8,2 millió tonna cukrot termelt. 1983-ban ehhez hasonló, ha lehet jobb eredmény elérését tüzték ki célul. a tervket azonban elmosta az eső. eddig mintegy 1 millió tonna cukor veszett el. kuba kénytelen felülvizsgálni exporttervét, s már biztos, hogy a lekötött szállítások egy részét nem tudja teljesíteni.

a kubaiak méltán büszkéek arra, hogy a zafra legnehezebb fizikai munkáját, a nádvágást már több mint felerészben sikerült gépesíteni. a rengeteg eső miatt azonban ez a vívmány most a visszájára fordult. /folyt./

go/ge sj pi

07.43 280383 1848

de

--

sk0003 4 230 mtik1005 /panoráma/

a zafra gondjai - havannai levél /2.rész/

a gépesítés „hátrányairól,, magam is meggyőződhettem. havannától, a fővárostól mintegy nyolcvan kilométerre, artemisában működik az „abraham lincoln,, cukorgyár. ez a hetvenéves gyár napi 350 ezer arroba /1 arroba - 11,5 kg/ nádat képes feldolgozni. a gyárhoz mintegy 10 ezer hektár cukornádültetvény tartozik. a nád 70 százalékát már géppel vágják le.

látogatásom napján az „abraham lincolnban,, álltak a gépek. az előző napi eső miatt egyetlen arroba nád sem érkezett a gyárba.

antonio ramos, a gyár igazgatója azt javasolta, hogy menjünk ki a földekre. elindulásunk előtt megjegyezte, jobb lesz ha az én „városi,, gépkocsimat terepjáróra cseréljük. igaza volt, mert még a világhíres landrover is örült táncot járt, amikor a felázott földeken a nádatatókhoz közeledtünk.

az ültetvény jórésze víz alatt állt, a vízmentes helyeken pedig térdig merültek a sárba az emberek. ezen a talajon tehetetlenek lennének a gépek. csak kézi erővel lehet vágni a nádat, a levágott nád szállítására pedig elő kellett venni a bivalyok vontatta kordékat. a nádhány miatt „feleslegessé,, vált gyári dolgozók szintén aratnak, s ha az idő úgy engedi, 24 órán keresztül folyik a munka a földeken.

egész kubában hasonló, sokszor reménytelennek látszó küzdelmet vívnak az emberek a zafra megmentéséért. mindent, ami emberileg lehetséges, megtesznek a veszteségek csökkentésére.

március közepén, rövid ideig ragyogó napsütés volt kubában. azóta ismét minden nap esik az eső.

go/ge sj pi

07.46 280383 1563

de

--

sk0004 4 230 mtik1006

rövid hírek

papandreu - kanada

ottawa, 1983. március 28./taszsz/ap/ - andreasz papandreu görög miniszterelnök hétfőn ötnapos hivatalos látogatásra kanadába érkezett. a görög kormányfő, aki a kanadai kormány meghívásának eleget téve utazott a tengeren túlra, a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokról tárgyal majd pierre trudeau kanadai kormányfővel.

venezuela - nagykövetség

caracas, 1983. március 28./reuter/afp/ - a venezuelai rendőrség vasárnap este eltávolította azt a 14 főből álló csoportot, amely három napon keresztül megszállva tartotta a caracasi svéd nagykövetséget. a csoport venezuelai politikai foglyok hozzátartozóiból állt és a bebörtönzöttekkel szembeni rossz bánásmód miatt tiltakozott. az akció békés volt, incidensre nem került sor.

hollandia - hasis

amszterdam, 1983. március 18./afp/ - a holland rendőrség 4 millió dollár „értékű”, három tonna hasist foglalt le a hollandiai putten városában vasárnapra virradó éjszaka. a rajtaütés során hat holland állampolgárt tartóztattak le. a libanoni származású hasist egy kamion hozta olaszország, ausztria és az nszk érintésével hollandiába.

unesco

párizs, 1983. március 28./taszsz/ - vasárnap az unesco székházában bejelentették, hogy a nemzetközi színházi intézet /iti/ kidolgozta a világ modern színházművészeti enciklopédiájának tervét. a négykötetes enciklopédiának hét évre tervezett elkészítésében a világ számos színházi szakembere, kritikusa, könyvtárosa és muzeológusa vesz részt.

kzs mj pi

07.59 280383 1550

le

--

sk0005 4 230 mtik1007

nicaragua

tegucigalpa, new york, 1983. március 28. /mti-ap/ - nicaraguában heves harcok folynak a costa ricai határtól 11 kilométerre lévő fatima körzetében - jelentették hétfőn a nyugati hírgyűnökségek a nicaraguai „lábadók”, rádióadóijára hivatkozva. alfonso carro zuniga costa ricai belügyminiszter a fatimai összecsapások kapcsán cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint a támadás costa rica területéről indult volna. időközben egyre több bizonyíték támasztja alá, hogy a sandinista kormány elleni fegyveres akciók mögött az egyesült államok áll.

az ap amerikai hírgyűnökségek szerint a harcok jelenleg mantiguas térségében /a fővárostól 115 kilométerre/ folynak, s a fegyveres csoportok jelenleg nueva segovia, jinotega és matagalpa tartományban folytatják tevékenységüket.

időközben ismeretessé vált, hogy a costa ricai erők fokozták készültségüket a nicaraguai határ mentén. az intézkedés révén a costa ricai kormány meg akarja akadályozni, hogy menekülő sandinista-ellenes lábadók lépjenek be az ország területére.

reagan elnök kormánya szoros kapcsolatban van a nicaraguai ellenforradalmárokkal - állapítja meg a time című new york-i magazin. a lap szerint a sandinista-ellenes erőket tömörítő nicaraguai demokratikus frontnak /fdn/ „politikai koordinációs bizottsága”, van, amely három katonai vezérkarból áll. az elsőben az amerikai hírszerző szolgálat szakértői és a panamában állomásozó amerikai csapatok képviselői foglalnak helyet. a time szerint ez a csoport adja az utasításokat a második vezérkarnak, amely hondurasi katonatisztekkel és argentin katonai személyekkel áll. ők továbbítják a parancsokat a harmadiknak, amelyet somoza nemzeti gárdájának volt tagjai alkotnak. az amerikai folyóirat értesülései szerint az említett bizottság koordinátora john negroponte, az egyesült államok hondurasi nagykövete.

gf mj pi

08.19 280383 1876

le

--

1983.03.28.

sk0006 4 230 mtik1008

kina-usa

peking, 1983. március 28. /mti/ - mint liao cseng-csi, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottságának alelnöke megfogalmazta, a hét elején, szinte eszmecserék várhatók az amerikai képviselőház pekingben tartózkodó 45 fős küldöttsége és a kínai vezetők között tajvan és a tajvani amerikai fegyverszállítások kérdéséről. az o,neill vezette delegációt az előzetes program szerint kedden csao ce-jang miniszterelnök, szerdán pedig teng hsiziao-ping, a kkp kb pb állandó bizottságának tagja is fogadja.

a vasárnap esti vacsorán a vendéglátó liao cseng-csi hangsúlyozta, hogy „egészséges fejlődés”, kina és az egyesült államok kapcsolataiban csak akkor lehetséges, ha a felek tiszteletben tartják a diplomáciai kapcsolatok felvételéről szóló kommunikét, valamint a tavaly augusztusban kiadott kínai-amerikai közös közleményt, s ha „őszintén ragaszkodnak a szuverenitás kölcsönös tiszteletben tartásának elvéhez, a belügyekbe való be nem avatkozás, az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök elvéhez”, mint ismeretes, kina egy héttel ezelőtt azzal vádolta az egyesült államokat, hogy tervezett újabb tajvani fegyverszállításaival, megszegi az augusztusi közlemény előírásait, és tiltakozott az újabb fegyverüzlet miatt.

az alelnök kiemelte, hogy kina a békés egymás mellett élés öt elve alapján kívánja alakítani kapcsolatait az egyesült államokkal.

thomas p. o,neill pohárköszöntőjében kifejtette, hogy mind kina, mind az egyesült államok, tisztában van az expanzionizmus okozta veszélyekkel, - a kijelentést az új kina is leköszölte. mindkét szónok hangsúlyozta, hogy a kínai-amerikai kapcsolatok, illetve együttműködés nem csak a két nép, de „az ázsiai béke, a világbéke és stabilitás érdekeit is szolgálják,,.

nc/hn éb

08.24 280383 1767

de

-.-

1983.03.28.

sk0007 4 230 mtik1009

reagan-andropov visszhang

amerikai külügyi állásfoglalás

washington, 1983. március 28. /mti-ap/upi/ - az egyesült államok külügyminisztériuma vasárnap ismeretessé vált állásfoglalásában visszautasította jurij andropovnak, az szkp kb főtitkárának az álláspontját. a moszkvai pravdában megjelent nyilatkozattal kapcsolatos első hivatalos amerikai reakció azt állítja, hogy andropov elferdítette a reagan elnök által felvázolt elképzelés lényegét és szándékát. valótlannak minősíti a szovjet vezető által felsorolt adatokat és megismétli reagan szerdán elhangzott kijelentéseit.

brown

/adn/ - veszélyesnek minősítette és elítélte reagan elnöknek az „űrfegyver”, kifejlesztésére vonatkozó elképzeléseit harold brown, volt amerikai hadügyminiszter.

a the washington post vasárnapi számában közölt cikkében brown rámutat: ha ezek az új fegyverrendszerek telepítésre kerülnek és egy ravasz katonai tanácsadó válság idején rá tudja venni a politikai döntéshozókat, hogy a győzelem érdekében a többi hadászati fegyver mellett ezeket is bevessék, akkor ezzel a végső katasztrófát idézi elő.

new york times

/mti-upi/ a the new york times vasárnapi szerkesztőségi cikkében veszélyes képzelődésnek nevezte az elnök szerdai kijelentéseit. „mi lesz akkor ha ...? az elnököknek az a dolguk, hogy fettegyenek ilyen kérdéseket, de azt nem szabad megtenniük, amit reagan most megtett: szilárd tudományos alap nélkül egy távoli óhajt az egyesült államok deklarált, elsődleges fontosságú szándékának nyilvánított,, - írta a lap.

weinberger

/ap/upi/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter egy vasárnapi televízió interjúban elutasította azokat az állításokat, hogy a reagan által bejelentett új fegyverrendszerek bizonytalanságot teremtenek, destabilizálják a helyzetet. a pentagon jelenlegi vezetője azt bizonygatta, hogy az új rakétaelhárító fegyverek hozzájárulnak a hadászati egyensúly fenntartásához.

de

nunn szenátor

/upi/ - sam nunn szenátor, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának egyik befolyásos tagja vasárnap azt vetette reagan szemére, hogy szenzációvá dagasztja az új rakétaelhárító fegyverek kifejlesztésére vonatkozó terveket. a szenátor szerint az elnök bejelentése arra ösztönzi a szovjetuniót, hogy kifejlessze saját eszközeit.

pc mj pi

08.43 280383 2332

--

sk0008 4 300 mtik1010

arafat -rijad -amman

rijad, amman, 1983. március 28./upi,afp,neuter/ - későbbi időpontra halasztotta vasárnapra tervezett ammani látogatását jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője, miután a hét végén megbeszélést folytatott rijadban fahd szaud-arábiai uralkodóval.

a halasztást arafat időegyeztetési problémákkal indokolta, egyúttal bejelentette, hogy faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője küldöttség élén vasárnap a jordániai fővárosba érkezett. a pfsz vezetője hírek szerint a hét második felében utazik ammanba.

arafat vasárnap lezajlott rijadi tárgyalásaival összefüggésben hírügynökségek palesztin-szaudi-jordániai egyeztetésre utalnak annak kapcsán, hogy fahd szombaton rövid látogatást tett husszein jordániai királynál ammanban.

szaudi jól tájékozott forrásokból az afp francia hírügynökség úgy értesült, hogy rijad szorgalmazza a pfsz és jordánia együttműködését, és igyekszik elhárítani a reagan-tervben megfogalmazott palesztin-jordániai konföderáció témájával kapcsolatos tárgyalások útjában álló akadályokat. a reuter ugyanakkor jordániai illetékeseket idéz, akik szerint husszein király elsősorban az egyesült államoktól várja a döntő lépést, mindenekelött azt, hogy bírja rá izraelt libanonban lévő megszálló hadseregének visszavonására. ismeretes, hogy amerikai részről szeretnék husszeint bevonni a közel-keleti válság amerikai rendezési formuláján alapuló tárgyalásokba. ez a terv nem szán szerepet a pfsz-nek.

ll

arafat rijadban a dél-libanonban lévő palesztinok helyzetéről és a fezi csúcskonferencián felállított „hetek bizottsága”, április 3-ra összehívott tanácskozásának előkészítéséről tárgyalta a szaudi királlyal.

hf pi

08.58 280383 1726

--

sk0009 4 230 mtik1011

frontállamok - szolidaritás

lisszabon, 1983. március 28./taszsz/reuter/ - a frontállamoknak afrika szabadságáért, függetlenségéért és szuverenitásáért folytatott harcát támogató széleskörű akcióprogram elfogadásával zárult vasárnap lisszabonban a dél-afrikai frontállamokkal való nemzetközi szolidaritási konferencia.

a konferencián - többek között - részt vettek a dél-afrikai köztársaság közelében fekvő hat frontállam képviselői: az angolai, tanzániai, mozambiki külügyminiszter, valamint zimbabwei, zambiai és botswanai politikusok is.

a háromnapos konferencián közel 70 ország küldöttei, nemzeti és nemzetközi szervezetek képviselői tanulmányozták az afrikai kontinens déli részén kialakult helyzetet. az elfogadott dokumentumokban kifejezésre jut, hogy pusztán az apartheid létezése és namibia törvénytelen dél-afrikai megszállása komoly fenyegetést jelent afrika népei számára.

a konferencián résztvevő csehszlovák küldöttség közzé tett nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy az unita angolai ellenforradalmi csoport által elrabolt csehszlovák állampolgárok ügye mélységes felháborodást váltott ki csehszlovákiában. az akció célja, hogy kiélezze a helyzetet afrika déli részén a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás, az imperializmus érdekében és megakadályozza az ensz namibiára vonatkozó határozatainak életbe léptetését, destabilizálja a frontállamok belső életét - hangoztatja a nyilatkozat.

kzs mj pi

09.02 280383 1444

ll

--

sk0010 4 230 mtik1012

andropov-interju - rabotnicseszko delo

szófia, 1983. március 28./mti/ - a béke megszilárdítását eredményezhető reális alternatívaként értékeli a fegyverkezési verseny megfékezésével kapcsolatos szovjet álláspontot hétfői szerkesztői kommentárjában a rabotnicseszko delo. jurij andropovnak a pravda kérdéseire adott válaszai jól tükrözték a szovjetunió világos, elvi és határozott álláspontját az emberiség mai sorskérdésében, a termionukleáris katasztrófa növekvő veszélyét illetően.

reagan elnök március 23-i beszédében az egyesült államok hegemonisztikus követeléseit a szovjet békepolitika elferdítésével támasztotta alá. andropov árnyaltan érvelő és egyértelmű válaszai leleplezték a washingtoni hamisítást és a nemzetközi kapcsolatokban megengedhetetlen fogásokat.

a bkp kb lapja emlékeztet rá, hogy az egyesült államok alkotta meg elsőként és alkalmazta az atomfegyvert, ott készültek el az első, nukleáris fegyvert hordozó nehézbombázók, az amerikaiak kezdték meg az interkontinentális ballisztikus rakéták tömeggyártását, a neutronfegyver előállítását. a hét évig tartó szovjet-amerikai tárgyalás eredményeként 1979-ben aláírt salt-megállapodás a két nagyhatalom között kialakult megközelítő egyensúly jogi megerősítése volt.

az egyesült államok azonban 1981-ben hozzálátott az egyensúly megsértéséhez, az új rakétaelhárító rendszer reagan-i koncepciója pedig gyakorlatilag zöld utat ad az amerikai hadászati támadóerők további fejlesztésének és tökéletesítésének. ez az elképzelés drasztikusan megsérti a két fél között korábban létrejött megállapodásokat. ha ez a koncepció megvalósul, - mint jurij andropov kifejtette, - gyakorlatilag megnyitják a zsilipeket a feltartóztatathatlan fegyverkezési hajszára előtt, - mutat rá a rabotnicseszko delo kommentárja.

ék/hi éb

09.15 280383 1816

--

sk0011 4 300 mtik1013

palesztin iskolások - mérgezés

tel aviv, dzsenin, 1983. március 28./ ap,afp,neuter/ - az izraeli rádió jelentése szerint 317 palesztin iskolás kapott mérgezést a hét végén a ciszjordániai dzseninben. a rádió adatát kormányilletékesek nem voltak hajlandók kommentálni, egy magasrangú izraeli katonatiszt viszont vasárnap megerősítette, hogy a mérgezés szándékos akció következménye.

a tettések egyelőre ismereretlenek, palesztin részről azonban a helyi lakosság terrorizálására törekvő, szélsőséges izraeli telepeseket vádolják. mint jelentették, szombaton és vasárnap egy dzsenini iskolából többszáz gyereket szállítottak mérgezési tünetekkel kórházba, s a kezdeti vizsgálati eredmények arra mutatnak, hogy az osztálytermek függőnyeit kénes tartalmu porral permetezték be.

dzsenini palesztin vezetők vasárnap felhívták az ensz főtitkárát valamint az izraeli hatóságokat: derítsenek fényt a súlyos ügyre, a megbetegedett iskolásgyermekek közül 233-at továbbra is kórházban ápolnak.

az eset kipattanása után dzseninben és más ciszjordániai városokban megmozdulásokkal tiltakozott a lakosság; az izraeliek hét tüntetőt letartóztattak, dzseninben kijárási tilalmat rendeltek el.

hf pi

09.31 280383 1217

--

sk0012 4 230 mtik1014

florakis-interju

szófia, 1983. március 28./mti/ - semmilyen titkos együttműködési megállapodást nem kötött a görög kommunista párt és a pánhellén szocialista mozgalom /pasok/. ezeket a valótlán híreszteléseket a jobboldali és reakciós antikommunista körök terjesztik - szögezte le harilaosz florakis, a görög kp kb főtitkára az ethnosz című athéni lapnak adott interjuban.

florakis hozzátette: ez a körülmény azonban nem jelenti azt, hogy a görög kommunisták ne tartanak szükségesnek a szoros együttműködést minden haladó politikai erővel minden szinten és

ll

olyan konkrét politikai platform alapján, amely a tényleges változást biztosítja görögországban.

az amerikai támaszpontok korlátozzák nemzeti függetlenségünket és szuverenitásunkat és veszélynek teszik ki görögországot. ezt a görög kormány hivatalosan elismeri. a megkötendő görög-amerikai támaszpontegyezmény egyetlen „kiskaput”, sem hagyhat az egyesült államok számára, s tartalmaznia kell a bázisok felszámolásának határidejét - hangoztatta a gkp kb főtitkára.

ék/ge éb

09.55 280383 1069

--

sk0013 4 230 mtik1015

samir-habib, ciszjordánia /1.rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti: kairó, 1983. március 28. /mti/ - izrael most már „létérdekének”, nevezi, hogy a dezertőr libanoni őrnagy, haddad, parancsnoki beosztást kapjon izrael és libanon határövezetében. ezzel az üzenettel fordul vissza bejrutba philip habib, reagan elnök közel-keleti különmegbizottja. habib vasárnap este újabb tanácskozást tartott jeruzsálemben jichak samir külügyminiszterrel. ezen a találkozón szögezte le az izraeli fél, hogy kétezer főnyi keresztény miliciája élén haddad funkciója „létfontossága”, izrael északi határai szempontjából. ha libanon ezt nem fogadná el - mondotta samir -, izrael „nehezen”, tudna megállapodni északi szomszédjával abban, hogy haderőit dél-libanonból kivonja.

libanon álláspontját jelentések szerint maga gemajel elnök alakította ki haddaddal kapcsolatban. azt vallják bejrutban, hogy az ország szuverenitását rombolná, ha a polgárháború idején izraeli zsoldba szegődött haddad - mint izrael sürgeti - valamiféle területvédelmi dandár parancsnokaként kulcsbeosztást kaphatna, akár úgy, mint a reguláris libanoni haderők tisztje. a haddad-ügy samir legutóbbi washingtoni látogatása idején kapott izrael érvei között különös súlyt. samir most is azt mondta habibnak, hogy izrael csak az őrnagyban bizik, máskülönben a kétezer főnyi keresztény különítmény felbomlana, és a libanoni fegyveres erők nem tudnák megakadályozni, hogy a pfsz alakulatai újraszerveződjenek izrael határainak közelében, dél-libanonban.

kl

„libanon nem hagyhatja figyelmen kívül izrael biztonsági érdekeit, együtt kell működnie az izraeli hadsereggel,, - követelte habibtól samir. /folyt./

pk/ge éb

10.02 280383 1704

--

sk0014 4 230 mtik1016

samir-habib, ciszjordánia /2.rész/

a haddad-féle probléma viszonylag új fegyver izrael eszköztárában ahhoz, hogy halogassa a csapatkivonási egyezmény megkötését, ami a reagan-terv szerint elképzelt közel-keleti tárgyalások előfeltétele. az izraeliek azt remélik, hogy amint halad az idő az amerikai elnökválasztási kampány felé és szilárdulnak a ciszjordániai zsidó telepek, mind nehezebb lesz az amerikai kormányzat számára az, hogy izraelt rávegye a megszállt nyugati partvidék és gaza feladására.

pk/hn éb

10.10 280383 0532

--

sk0015 4 230 mtik1017 /panoráma/

a föld napja /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója írja:

bejrut, 1983. március 28. /mti-panoráma/ - izrael arab kisebbsége, a megszállt palesztin területek lakossága és a száműzetésben élő palesztin menekültek március 30-án évről évre tüntetésekkel, felvonulásokkal emlékeznek meg a föld napjáról, tömeggyűléseken emelik fel szavukat az erőszakos izraeli terjeszkedés ellen.

a megmozdulások résztvevői arra emlékeznek, hogy hét évvel ezelőtt hat izraeli arab vesztette életét, amikor a kivezényelt katonák belelőttek az önkényes földkisajátítások ellen tüntető

kl

galileai tömegbe. az 1976-os vérontás napja magától érthetődően lett a palesztin föld napjává, az izraeli határokon belül és kívül élő palesztinok testvéri szolidaritását megtestesítő évfordulóvá.

a tel-avivi politika ugyanis nem tesz különbséget a 15 százalékos kisebbséget alkotó izraeli arabok és a megszállt ciszjordánia, gaza palesztin lakói között: ezeket is, azokat is tudatosan, módszeresen meg akarja fosztani a nemzeti öntudatot, hovatarozást tápláló termőtalajtól, a földtől.

a török hódoltság és a brit mandátum idejéből örökölt és ujonnan kiagyalt „célszerű, törvények alapján az izraeli arab földtulajdon nyolcvan százalékát sajátították ki az állam fennállása óta. a földjüktől, létalapjuktól megfosztott, másodosztályú állampolgárokként kezelt arabok szétszóródtak, ipari és mezőgazdasági munkások lettek a zsidó tulajdonban levő üzemekben, birtokokon. ezzel párhuzamosan végbement a népesség „demográfiai átrendezése, az arablakta vidékek tervszerű judaizálása. a hetvenes évek elején bekövetkezett fordulat eredményeként zsidó többségűvé vált az ősidők óta arab galilea.

más körülmények között, de hasonló folyamat zajlik le az 1967 óta megszállt ciszjordániában és a gaza-övezetben. itt - lényegében azonos „törvények, alapján - az arab földtulajdon hatvan százalékát sajátították ki és mintegy 25 ezer izraeli állampolgárt honosítottak meg az egész területet behálózó, a népesebb arab városokat bekerítő zsidó településeken. az arab beruházási, építkezési, vízhasználati, foglalkoztatási, iskolázási lehetőségek korlátozása arra kényszeríti a munkát kereső, tanulni vágyó palesztin fiatalokat, hogy lakóhelyüket elhagyva különböző arab országokban teremtsenek egzisztenciát maguknak. /folyt./

bz/ge sj bd

10.13 280383 2344

--

sk0016 4 230 mtik1018 /panoráma/

a föld napja /2. rész/

menahem begin kormánya hivatalosan is programjába iktatta a „bibliai izrael, részének tekintett ciszjordánia és gaza annektálását. a camp david-i megállapodásokban előirányzott autonómia begin szerint csak a lakosságra érvényes, a területre nem, a föld izrael természetes tulajdona. minthogy az izraeli kormány a földkisajátítás, a betelepítés drasztikus felgyorsításával kívánja megakadályozni mind a palesztinok által követelt független állam létrehozását, mind az ugynevezett reagan-terv, a jordániához kapcsolódó palesztin önkormányzat megvalósítását, a terjeszkedés palesztin áldozatai attól tartanak, hogy határozott arab kezdeményezés híján visszafordíthatatlanná válik az annexió előrehaladott folyamata.

ilyen körülmények között az egész világnak oda kell figyelnie a föld napján hallható palesztin segélykiáltásra.

b.s. bejrut, mti-panoráma

bz/ge sj bd

10.14 280383 0920

--

sk0017 4 230 mtik1019

nguyen co thach - afp

hanoi, 1983. március 28. /afp/ - vietnam, laosz és kambodzsa a délkelet-ázsiai országok szövetségével /asean/ szorgalmazott tárgyalásokon nem követeli a szövetséghez tartozó államok területén lévő külföldi katonai támaszpontok felszámolását, nevezetesen az amerikaiaknak a fülöp-szigetekről való távozását - jelentette ki nguyen co thach vietnami külügyminiszter szombaton, az afp francia hírügynökségnek adott nyilatkozatában.

„ha komolyak és realisták akarunk lenni, nem vethetünk fel ésszerűtlen dolgokat, csak olyan problémákat, amelyek megoldhatók, - tette hozzá magyarázatul. vietnam mindaddig úgy foglalt állást, hogy kész kivonulni kambodzsából, ha az amerikai csapatok távoznak a fülöp-szigetekről, az ausztrálok és új-zélandiak pedig szingapurból és malaysiából. nguyen co thach szerint a fülöp-szigetek éppen ezért utasította el a tárgyalásokat.

de

1983.03.28.

a vietnami külügyminiszter „szomorúnak,” és „fájdalmasnak,” nevezte a thaiföldi külügyminiszternek szerdán vietnamhoz intézett felhívását: ismerje el a szihanuk herceg vezette koalíciós kormányt. az asean-nak vietnam és laosz tárgyalási javaslatára adott kedvezőtlen válasza valójában „kinai elutasítást,” jelent. mindez azonban csak rövid távra szól - mondotta thach. ezzel összefüggésben a külügyminiszter pozitívnak minősítette a szingapur álláspontjában észlelhető változást és azon véleményének adott hangot, hogy a thaiföldi kormányon belül is vannak rugalmasabb és realistább elemek.

végül kijelentette: nem szükségszerű, hogy vietnam együtt tárgyaljon valamennyi asean-orsszággal, lehetséges, hogy a tárgyalások az asean és indokina egy-egy országa között induljanak meg.

pf mj pi

10.29 280383 1717

--

sk0018 4 230 mtik1020

űrfeigyverkezés - pravda

moszkva, 1983. március 28. /taszsz/ - a világűr militarizálása fontos szerepet kap az amerikai kormány terveiben, amelyek a szovjetunióval szembeni erőfölény megteremtésére irányulnak - írja elemzésében a pravda kommentátora, andrej kozirev.

rakétaelhárító, illetve űrvédelmi rendszerek létrehozásáról van szó: rakéta- és lézerfegyverek gyártását, és az űrbe telepítését tervezik, támaszkodván a „shuttle,” űrrepülőgép-rendszerre is. a pentagon elképzelése szerint ezeknek a fegyvereknek képeseknek kell lenniük az űrben és a légkörben repülő célpontok elfogására, még hozzá olyan csapásmérő eszközök révén, amelyeket - egyebek közt a több robbanótöltetű rakétákat - tilt a rakétaelhárító rakétarendszerek korlátozásáról szóló szovjet-amerikai egyezmény.

ez az amerikai szándék súlyosan sérti a világűr kutatásáról és békés felhasználásáról szóló 1967-es szerződés szellemét, s felidézzi a hadászati egyensúly felborulásának veszélyét. ellenkezik az államok többségének közös akaratával, amely arra irányul, hogy a kozmikus térséget csak békés célokra vegyék igénybe, és az ne válhasson a fegyverkezési verseny színterévé - mutat rá az elemzés.

1983.03.28.

washington semmibe veszi az ensz ajánlásait, és akadályozza, hogy a genfi leszerelési bizottságon belül különleges munkacsoportot hozzanak létre, amely tárgyalásokat és egyezményt készítene elő a fegyverkezési versenynek a világűrben történő betiltásáról, és annak összes vonatkozásáról.

a szovjetunió már két éve felvetette, és az ensz tagországai elé, majd a leszerelési bizottság elé terjesztette azt a egyezménytervezetet, amely megtiltaná mindenfajta fegyver elhelyezését az űrben. kinyilvánította készségét arra is, hogy ujítsák fel a washington által egyoldaluan beszüntetett szovjet-amerikai tárgyalásokat a műhold-elhárító rendszerekről, de nem kapott pozitív választ az amerikai féltől - írja a pravdában andrej kozirev.

ta mj pi

10.44 280383 1952

--

sk0019 4 230 mtik1021

nicaragua - 2.

managua, 1983. március 28. /efe/ - a nicaragua területére betört sandinista-ellenes csoportok egyre inkább a hondurasi határ felé szorulnak a kormánycsapatokkal vívott harcok során - mondotta az efe spanyol hírügynökségnek adott nyilatkozatában lenin cerna, a nicaraguai állambiztonsági szervek vezetője.

cerna szerint várható, hogy a február közepén nicaragua területére behatolt mintegy 1 200 főből álló fegyveres csoportokat hamarosan újabb 600 emberrel erősítik meg. a nicaraguai vezető megállapította, hogy a lázadók ugynevezett akciócsoportjait tulajdonképpen csak egy jól felfegyverzett zászlóalj alkotja, amelynek hondurasi területen vannak a tábortáborai, utánpótlási bázisai és a főparancsnoksága.

a sandinista-ellenes erők terve eredetileg az volt, hogy a nicaragua területére való tömeges betörés után egy hónappal helikoptereken és repülőgépeken utánpótlást kapnak - mondotta lenin cerna, majd hangsúlyozta: ez a szándékuk most meggyűsült, mivel a felkelők nem tudták megvetni lábukat egy meghatározott helyen, ahová az említett utánpótlás megérkezhetne. a nicaraguai hadsereg arra készíti ugyanis őket, hogy szüntelenül változtassák helyüket.

ll

cerna szerint a somozisták legtöbb vesztesége abból adódott, hogy a hegyekben - orvosi ellátás híján - a sebesültek nagy része életét veszítette. az invázió elején ez a kérdés nem jelentett gondot számukra, hiszen akkor még könnyen átvihették a sebesülteket hondurasba. most azonban, miután mélyen behatoltak nicaragua területére, ez lehetetlen.

a nicaraguai állambiztonsági főnök elmondta: a sandinista-ellenes csoportokat olyan típusu fegyverekkel látták el, amilyeneket a cia angolában és a közel-keleten is használt.

gf mj pi

10.53 280383 1750

--

sk0020 4 230 mtik1022

nácikból amerikai ügynökök

washington, 1983. március 28. /upi/ - az egyesült államok külügyminisztériuma és az amerikai katonai hírszerzés többszáz egykori nácit alkalmazott ügynökként és megakadályozta kiadatásukat - írja hétfői számában a the washinton post.

a külügyminisztériumi dokumentumokra és táviratváltásokra alapozott beszámoló szerint a külügyminisztérium és a katonai hírszerzés jól kiépített hálózatot hozott létre, hogy megakadályozza az egykori nácik kiadatását mind a kelet-, mind a nyugat-európai országok számára. mindent elkövettek azért, hogy „embereik”, a második világháború végén az amerikai vagy a brit megszállási övezetbe kerüljenek. a cikket a néhány hete már francia letartóztatásban lévő klaus barbie háborús bűnös ügye kapcsán közölte a lap. az írásból kiderül, hogy amikor a francia kormány 1949. május 23-án kérte az egyesült államoktól a 14 ezer ember haláláért felelős „lyoni hóhérrak”, az átadását, barbie németország területén az amerikai katonai hírszerzés őrizete alatt állt és a kommunisták lyoni tevékenységéről szolgáltatott információt - állapítja meg a the washinton post.

a cikk elmondja, hogy sok náci az amerikaiak által szervezett és leplezett akció révén dél-afrikába menekült.

az egyesült államok és nagy-britannia úgy döntött, hogy 1948. április elsejétől visszautja a kelet-európai országokból érkezett kiadatási kérelmeket. többszáz, a nácikkal együttműködő kelet-európai, aki az amerikaiaknak adta meg magát, ily módon elkerülte a kiadatást - állapítja meg az amerikai lap.

ll

az amerikaiak őrizete alatt volt például egy heinz goldacker nevű ss őrnagy, akinek a zászlóalja egy jugoszláv falu valamennyi lakosát - gyermekeket, nőket, férfiakat - kivégezte. a goldacker elleni vádat egyébként az amerikai hatóságok is megerősítették.

john moors cabot amerikai diplomata 1947. június 12-én a következőket táviratozta belgrádból: „immár teljesen nyilvánvaló, hogy megsértjük kötelezettségeinket és nemcsak árulókat védünk, hanem szörnyű bűnök tetteit is.,,

pc mj pi

11.06 280383 2072

--

sk0021 4 230 mtik1023

szovjet - sziriai

damaszkusz, 1983. március 28. /taszsz/ - damaszkuszban befejeződtek azok a megbeszélések, amelyeket a szíriában tartózkodó szovjet parlamenti küldöttség vezetője, tyemirbek kosojev, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökhelyettese folytatott mahmud az-zuabi-val, a szíriai népi tanács elnökével.

a zárótalálkozón a küldöttségek vezetői elégedetten nyilatkoztak a tárgyalások eredményeiről, és hangsúlyozták, hogy nagy jelentősége van a szovjetunió és szíria közötti baráti kapcsolatok és együttműködés továbbfejlesztésének.

a szíriai delegáció vezetője nagyra értékelte a szovjetunió szilárd pozícióját, amellyel támogatja az arab népek igazságos ügyét.

a szovjet küldöttség vezetője rámutatott: fontos szerepe van annak, hogy a szovjet és a szíriai parlamenti képviselők közös irányvonalat valósítsanak meg a nemzetközi politika leglényegesebb kérdéseiben.

a tárgyalások befejezésekor a felek közleményt irtak alá a szovjet parlamenti küldöttség szíriai látogatásának eredményeiről.

te mj pi

11.09 280383 1068

ll

--

sk0022 4 230 mtik1024

izrael-libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 28. /mti/ - mint három hónapon belül amnyiszor, ismét holtpontra jutottak az amerikai részvétellel és közvetítéssel folytatott izraeli-libanoni csapatkivonási tárgyalások. menahem begin kormánya nem talált „semmi újat”, a libanoni ellenjavaslatokban, amelyeket philip habib amerikai elnöki megbízott ismertetett vasárnap jichak samir izraeli külügyminiszterrel. samir közölte: szaad haddad őrnagynak központi szerepet kell kapnia izrael északi határának védelmében, enélkül nem lehet szó semmiféle megállapodásról.

eszerint tel-avivot nem elégítette ki az a jelentősnek tartott engedmény, hogy a bejruti kormány hajlandó figyelembe venni izrael véleményét a dél-libanoni körzet ellenőrzésével megbízott katonai parancsnok személyét illetően, aki akár a haddad-féle milícia hététagu parancsnoki tanácsából is kiválasztható, de a dezertőr haddad semmiképpen sem jöhet számításba, mert az ő neve hosszú ideje az izraeli megszállókkal való együttműködés jelképévé vált. annak egyébként nincs különösebb akadálya, hogy haddad 1500-2000 fős miliciáját beolvasszák a libanoni kormányhadseregbe.

haddad a személye körül kiéleződött nézeteltérésekre reagáló vasárnapi rádió interjújában kijelentette, hogy hajlandó félreállni, lemondani a miliciaparancsnok tisztségéről, ha az ő személye akadályozza az izraeli-libanoni megállapodást.

a bejruti kormány ugyanakkor értesre adta, hogy ellenzi a dél-libanoni izraeli katonai jelenlét minden formáját, így izraeli-libanoni vegyesjárőrök szervezését is.

az izraeli kormány vasárnapi ülésén begin miniszterelnök elvetette azt a javaslatot, hogy egy közeli megállapodás híján hajtsanak végre egyoldalú, részleges csapatvisszavonást libanonban, bejrut térségéből az avari folyóhoz helyezve át az izraeli erők első vonalát. ariel saron volt hadügyminiszter, a kormány tárca nélküli tagja elítélte a libanoni invázió eredményeit veszélyeztető „hajlékonyságot”, és követelte, hogy a kormány ragaszkodjék az izraeli hadsereg dél-libanoni jelenlétéhez és az ottani katonai megfigyelő állomásokhoz. /folyt./

... bz/ge éb

11.23 280383 2179

--

sk0023 4 230 mtik1025

zimbabwe

harare, 1983. március 28. /reuter/upi/ - joshua nkomo ellenzékben levő hazafias frontja, - zimbabwe afrikai népi uniója, a zapu utódja - tárgyalásokra szólította fel a zimbabwei kormányt, azzal a céllal, hogy tisztázzák a matabelefeld tartományban történt zavargásokkal kapcsolatban a zapu ellen felhozott vádakat.

mint korábban jelentettük, robert mugabe miniszterelnök szombaton közölte: ha a zapu nem hagy fel a matabelefeldi lázadók támogatásával, akkor a kormány kemény közbelépésével, esetleg a párt teljes betiltásával kell szembenéznie. a zapu vasárnap kiadott közleményében határozottan cáfolta, hogy a pártnak köze lett volna a zavargásokhoz. „nem tudjuk teljesíteni a kormánynak azt a követelését, hogy fegyverezzük le a zavargások szitóit, mert semmiféle ellenőrzésünk nincs a lázadók felett”, - jelentette ki josiah chinamano, a párt ügyvezető elnöke. hozzátette: „mindig is elítéltük a matabelefeldi vérengzések szitóit, s most is elítéljük azokat.”, a kormány által felhozott vádak azonban - mondotta chinamano - olyan komolyak és súlyosak, hogy azokról közvetlen tárgyalásokat kell kezdeni a miniszterelnök és az egykori zapu vezetői között.

tu rg mj pi

11.24 280383 1208

--

sk0024 4 230 mtik1026

izrael-libanon /2.rész/

bejruti politikai körök az izraeli időhuzó taktika megnyilvánulását látják a haddad-ügyben és a hozzá kapcsolódó biztonsági feltételekben. tel-aviv egyrészt arra spekulál, hogy az egyesült államok libanoni lekötésével elodázhathja a ciszjordánia jövőjét érintő tárgyalásokat, másrészt kihuzhatja a talajt az „eredménytelenül”, ingázó habib lába alól. ha a pillanatnyilag előtérbe került biztonsági intézkedések kérdésében engedne is izrael, akkor a normalizálási követelések felújításával még mindig megghiusíthat minden hátrányosnak vélt kiegyezést - mutatnak rá az említett körökben.

se

raymond edde, a libanoni nemzeti blokk önkéntes párizsi száműzetésben élő vezetője követelte, hogy a bejrúti kormány függesse fel az izraellel folytatott tárgyalásokat, forduljon az ENSZ biztonsági tanácsához és az arab Liga katonai tanácsához. a maronita keresztény politikus javasolta továbbá, hogy amin gemajel elnök moszkvai látogatással ellensúlyozza korábbi washingtoni tárgyalásait.

damaszkuszi palesztin forrásból közölték, hogy a palesztin ellenállás fogságában lévő nyolc izraeli katonát kelet-libanonból egy másik, meg nem nevezett arab országba szállították, mert izrael katonai akciót tervezett a foglyok kiszabadítására.

bz/hi éb

11.25 280383 1287

-. -

sk0025 4 230 mtik1027

francia szocialisták

párizs, 1983. március 28. /mti/ - a francia szocialista párt vezető szerve, az igazgatóbizottság, hét végén tartott kétnapos ülésén októberre tűzte ki a párt kongresszusának időpontját. az igazgatóbizottság határozatában leszögezte, hogy a párt teljes mértékben támogatja a kormányt. ugyanakkor arra is felhívta a kormány figyelmét, hogy a most elhatározott gazdasági akcióprogram megvalósítása során megkülönböztetett figyelmet fordítson a munkanélküliség elleni küzdelemre s arra, hogy a megtakarított összegeket az ipar fejlesztésére és versenyképességének helyreállítására használják fel.

a kétnapos vita során több felszólaló kifejezésre juttatta azt az aggodalmát, hogy a kemény takarékosági rendszabályok megütöztetést keltenek széles rétegekben, s néhányan felvetették azt a kérdést is, vajon e program összeegyeztethető-e a munkanélküliség elleni küzdelemmel.

Lionel jospin, a párt első titkára, beszédében hangsúlyozta, hogy a most hozott intézkedések „kemények, de elkerülhetetlenek”, feltétlen szükség van rájuk a gazdasági egyensúly helyreállításáért érdekében. jospin kijelentette, hogy a párton belüli vitában természetesen van helye a kritikának, de az nem veszélyeztetheti a kormány politikájának sikerét.

Fi

a kétnapos vita után elfogadott határozat arra szólítja fel a párt tagjait, hogy mozgósítsák erőiket a kormány politikájának sikerre vitele érdekében. a határozat azt is hangsúlyozza, hogy a kormány tekintse „tárgyalópartnernek”, a szocialista pártot, amely javaslatokat fog előterjeszteni a most elhatározott akcióprogram megfelelő alkalmazása érdekében.

a szakszervezetek is bizonyos korrekciókat várnak az akcióprogram végrehajtásában. henri krasucki, a cgt főtitkára és edmond maire, a cfdt főtitkára egyaránt bejelentette, hogy módosító javaslatokat fognak előterjeszteni, ugyanakkor azt is kifejezésre juttatták, hogy a szakszervezetek nem akarják elgáncsolni az akcióprogramot, a gazdasági egyensúly helyreállítását szükségesnek tartják. javaslataik arra fognak irányulni, hogy a program megvalósítása során nagyobb tekintettel legyenek a szociális igazságosságra és a munkanélküliség elleni küzdelemre.

ds/ge éb

12.29 280383 2208

-. -

sk0026 4 230 mtik1028

kinai cáfolat

peking, 1983. március 28. /mti/ - a kínai külügyminisztérium hétfőn újságírói kérdésre válaszolva cáfolta, hogy az egyesült államok fegyvert készítenének szállítani kinának, vagy hogy kina amerikai fegyvereket kérne. „jelen pillanatban ez a kérdés egyszerűen nem létezik”, jelentette ki a kínai külügyminisztérium hivatalos felhatalmazottja.

a kínai külügyminisztérium reagálása válasz volt arra az amerikai bizalmas jelentésre, amely javasolta: szállítsanak kinának fegyvert, hogy kina „bármiféle globális háború esetén szovjet erőket köthessen le... az amerikai irányelv-gyűjtemény „megerősített stratégiai kapcsolatok”, mellett szállt sikra, mégpedig „további katonai kontaktusok és védelmi fegyverek megfontolt eladása”, révén.

a kínai külügyminiszter pedig ismételtén azt cáfolta, hogy kina és amerikai magáncégek a jövőben amerikai tervezésű tankelhárító fegyvereket és légvédelmi rakétákat készítenének gyártani. „ez, kategórikusan szólva, teljesen alaptalan”, feltételezés, -állapította meg vu hszüe-csien, a far eastern economic review legújabb számában

Fi

megjelent interjúban. „a tudomány és a technológia fejlesztésében főleg saját erőnkre támaszkodunk. ugyanakkor bizonyos mennyiségű fejlett technológiát importálunk is, - jelentette ki a kínai külügyek irányítója a nyilatkozat egy más részében.

nc/hi éb

12.38 280383 1362

--

sk0027 4 230 mtik1029

az üres papír hőse

peking, 1983.március 28./mti/ - a jangcseng vampo című kantoni lap hétfőn pekingbe érkezett legfrissebb száma szerint a „kulturális forradalom,„ újabb ismert szereplőjét ítéltek el kínában: csang tie-senget, „az üres papír hőst,„ aki 1973-ban a felvételi vizsgán üres papírt adott a vizsgabizottságnak. mint a kantoni ujság riportere írja, a „négyek bandája,„ nagyra becsülte a tettet és „az árral szemben uszó hős,„ címét adományozták neki. a „lázdó diákot, most egy liaoning tartományi középfoku bíróság 15 évi szabadságvesztésre ítélte és három évre a politikai jogok gyakorlásától is megfosztották.

a vád, mint a korábbi hasonló perek esetében is, az volt ellene, hogy „követte a négyek bandáját,„ „felforgató cselekedeteket hajtott végre, propagandát és agitációt folytatott ellenforradalmi célok érdekében,„ a „négyek bandája,„ letartóztatása után arra buzdított, hogy „mindenki ragadjon fegyvert, s ha nem adnak fegyvert, megszerezzük,„ csang tie-senget, aki karrierjének csúcspontján még a kínai parlament állandó bizottságába is bekerült, 1977-ben tartóztatták le.

nc/hi éb

12.45 280383 1147

Fi

--

sk0028 4 230 mtik1030

ifjuavatás

berlin, 1983. március 28. /mti/ - a német demokratikus köztársaságban megkezdődtek a hagyományos ifjuavatási ünnepségek, amelyeknek keretén belül az idén több mint kétszázézer fiatal „vesznek fel,„ a felnőttek társadalmába.

az ndk-ban régi munkásmozgalmi hagyomány a 14 éves fiatalok felavatása. az ünnepséget igen fontos tényezőnek tekintik a szocialista fiatalság nevelésében. a lányokat és a fiukat előzetesen külön „ifjusági órákon,„ ismertetik meg a német nép haladó hagyományaival és a jelen humanista eszméivel, és készítik fel a szocialista életmódra.

a felavatásra kerülő fiatalok az elmúlt hónapokban csaknem százezer dolgozóval és munkásmozgalmi veteránnal találkoztak, üzemeket, tudományos és kulturális intézményeket kerestek fel, hogy megismerkedjenek a múlt és a jelen forradalmi küzdelmével.

az avató ünnepségeken jelen voltak a helyi párt- és állami vezetők és a fiatalok szülei is. minden fiatal ünnepélyes fogadalmat tett, hogy minden erejével munkálkodik a fejlett szocialista társadalom építésén és bármikor kész megvédelemezni a munkás-paraszti hatalom vívmányait.

az ifju „felnőtteket,„ hozzátartozóik ajándékokkal lepték meg. a társadalmi szervek képviselői minden fiatalnak átadták a felavatást igazoló okmányt és az „életünk értelme,„ című emlékkönyvet.

az első ifjuavatási ünnepségeket a múlt század végén tartották meg a munkások lakta negyedekben. ezt a haladó hagyományt elevenítették fel 1949. után a német demokratikus köztársaságban. ma már a fiatalok szinte kivétel nélkül résztvesznek az avatáson.

bj/hn éb

13.43 280383 1610

Fi

--

1983.03.28.

sk0029 4 230 mtik1031

szigorú embargó budapesti 15.30-ig

magyar-szovjet gazdasági bizottság

moszkva, 1983. március 28. /mti/ - hétfőn moszkvában megkezdődött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság elnöki találkozója.

marjai józsef és nyikolaj talizin miniszterelnök-helyettesek, a bizottság társelnökei a két ország szakértőinek bevonásával plenáris ülésen tekintették át az együttműködés időszerű konkrét kérdéseit és határozatot hoztak a velük kapcsolatos teendőkről. marjai józsef és nyikolaj talizin erről jegyzőkönyvet írt alá.

marjai józsefet hétfőn moszkvában fogadta ivan arhipov, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese és nyikolaj rizskov, az szkp központi bizottságának titkára. a találkozókon megvizsgálták a két ország kapcsolatainak jelenlegi helyzetét, s áttekintették azok távlati fejlesztésének, valamint a szocialista integráció erősítésének kérdéseit.

fL/dj éb

13.53 280383 1001

--

sk0030 4 230 mtik1032

marokkói pártkongresszus - befejezés

rabat, 1983. március 28. /taszsz/ - casablancában befejeződött a marokkói haladás és szocializmus pártjának iii. kongresszusa. a párt főtitkárává ismét ali jata-t választották. a marokkói kommunisták tanácskozásán jelen voltak más marokkói politikai pártok és szakszervezetek, valamint 26 külföldi kommunista és munkáspárt képviselői is. a kongresszuson részt vett magyar küldöttséget románypál, az mszmp kb tagja, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára vezette.

ali jata zárszavában a párt legfontosabb feladataként a békéért, az atomháború elkerüléséért vívott harcot, az arab népek ellen szőtt amerikai imperialista és cionista összeesküvés megghiusítását, valamint a palesztin nép támogatását jelölte meg. kijelentette, hogy

fi

1983.03.28.

belpolitikai téren a marokkói haladás és szocializmus pártja a demokratikus változásokért, vagyis haladó kormány létrehozásáért, szabad helyhatósági és törvényhozási választások megtartásáért, a néptömegeknek az ország politikai és gazdasági életében való széles részvételéért és demokratikus állami intézményrendszer létrehozásáért száll sikra. elengedhetetlennek mondta a marokkói gazdaság fontos szektorainak államosítását, a külföldi tőke és monopóliumok tulsúlyának felszámolását és agrárreform végrehajtását.

e célok elérése érdekében szükség van a marokkói baloldali erők széles, demokratikus és antiimperialista frontjának létrehozására, a szakszervezeti mozgalom egységének megteremtésére, valamint a párt tömegbefolyásának erősítésére - mutatott rá ali jata.

pf lb fn

14.44 280383 1594

sk0031 4 230 mtik1033

cuellar - szovjet ensz-társaság

moszkva, 1983. március 28. /mti/ - javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára örömet fejezte ki afelett, hogy jurij andropov, az szkp kb főtitkára meghívta a szovjetunióba és hangsúlyozta, hogy az ilyen találkozókon legfelsőbb szinten mód nyílik egy sor fontos kérdés, mindenekeelőtt a leszerelés problémáinak megvitatására. a szovjet kormány véleményének nagy jelentősége van e probléma végleges megoldása szempontjából - mondta az ensz főtitkára hétfőn moszkvában, ahol a szovjet ensz-társaság képviselőivel találkozott.

emlékeztetett rá, hogy januárban találkozott ronald reagan amerikai elnökkel s hangsúlyozta, hogy az ilyen legmagasabb szintű megbeszélésektől nem ígéretek, hanem tetteket vár. nyilvánvaló, hogy ez nem azonnali cselekvést jelent, hanem tárgyalások kezdetét, amelyekbe később bevonják a többi nukleáris hatalmat.

az ensz főtitkára a találkozáson szólt arról, hogy az ensz-ben ugyan sok szó esik a leszerelésről, míddig azonban a világszervezetnek nem sikerült megoldást találnia. most itt van az ideje annak, hogy komoly kampány kezdődjék a leszerelés érdekében.

pérez de cuellar üdvözölte a szovjetunió és a varsói szerződés tagállamainak legújabb békekezdeményezéseit s hangsúlyozta a szovjetunió és az egyesült államok közötti párbeszéd szükségességét.

fi

a találkozó szovjet résztvevői biztosították a főtítkárt, hogy a szovjetunió kész támogatni az egyesült nemzetek szervezetének a béke megszilárdítása és a feszültség enyhítése érdekében tett erőfeszítéseit.

hj/dj éb

15.16 280383 1573

--

sk0032 4 300 mtik1034

nszk - összefoglaló

bonn, 1983. március 28. /mti/ - megtörténtek az utolsó előkészületek az új nyugatnémet parlament keddi, alakuló ülésére és a kancellár-választásra.

hétfőn karl carstens államfő egymás után fogadta a parlamenti pártok vezetőit. a cdu-csu parlamenti csoportjának nevében alfred dregger frakcióelnök javasolta az államfőnek, hogy ismét helmut kohl jelölje az nszk kancellárjának.

rendkívül élesen bírálták hétfőn a keresztényliberális koalíció programját az ellenzéki pártok, a szociáldemokraták és a zöldek.

hans-jochen vogel, az spd parlamenti frakciójának elnöke, sajtóértekezletén „szószegéssel”, és „szociális igazságtalansággal”, vádolta a kormánypártokat. vogel különösen azt sérelmezte, hogy helmut kohlék ígéretei ellenére - az fdp nyomására - mégis visszafizetik a jómódu rétegek beruházási pótdóóját, miközben széles tömegek, így a nyugdíjasok életszínvonala romlani fog.

vogel közölte, hogy választ kapott reagan amerikai elnöktől februári levelére. a szociáldemokrata vezető ezzel kapcsolatban újból leszögezte: az spd számára magától értetődő a nato-hoz való tartozás, de ez nem akadályozhatja meg abban, hogy amerikai ellenjavaslatokat sürgessen a genfi tárgyalásokon a szovjet rakéták leépítése és az amerikai rakéták telepítésének feleslegessé tételése érdekében.

F

a zöldek vezetői sajtóértekezletükön még az spd-nél is élesebben utasították el az új kohlé-kabinet programját, amely szerintük a külpolitikában a fegyverkezést, a belpolitikában a tőkés, jómódu rétegek érdekeit szolgálja.

fkj/dj éb

15.19 280383 1584

--

sk0033 4 300 mtik1035

ciszjordánia

bejrút, 1983. március 28. /mti/ - az izraeli megszálló hatóságok hétfőn kijárási tilalmat rendeltek el nabluszban azt követően, hogy a legnagyobb ciszjordániai város lakossága heves tüntetéssel tiltakozott a dzseninben és környékén előfordult tömeges mérgezések miatt. az izraeli hadsereg könnygázgránátokkal, figyelmeztető lövésekkel oszlatta szét a tüntetést. a beavatkozás során egy palesztin fiatal és két izraeli katona súlyosan megsérült.

ugyancsak kijárási tilalommal sújtották dzsenin és arraba településeket, ahol hat iskola több mint 320 diákja betegedett meg rejtélyes gázmérgezés következtében. dzseninben is katonai beavatkozással vetettek véget a vasárnapi tiltakozó tüntetésnek. a város polgármestere a környékbeli izraeli telepéseket vádolta az iskolás fiúk és lányok kollektív mégmérgezésével, míg az izraeli katonai kormányzó az izraellel szemben ellenséges magatartást tanúsító palesztinokra próbálta hárítani a felelősséget.

a kiméretlen izraeli elnyomó intézkedések valódi célja azonban az, hogy elejét vegyék a szerdára, a palesztin föld napjára meghirdetett tömeges ciszjordániai megmozdulásoknak.

bj/dj éb

15.22 280383 1176

F

--

sk0034 4 300 mtik1036

japán - vietnam

tokió, 1983. március 28. /mti/ - magas rangú japán-vietnami tárgyalások kezdődtek hétfőn tokióban. Van lau, vietnami külügyminiszter-helyettes hosszú idő óta az első hanoi kormánypolitikus, aki látogatást tesz a japán fővárosban. utjára a tokiói külügyminisztérium meghívásának keretében került sor.

értesülések szerint a megbeszélések középpontjában a kétoldali kapcsolatokkal, valamint az ázsiai helyzettel összefüggő kérdések állnak. mint ismeretes: a szigetország 1979 januárja óta - a kambodzsának nyújtott vietnami segítség miatt - befagyasztotta a hanoiak korábban folyósított gazdasági segélyt, s azóta sem hajlandó ennek felújítására. ennek kapcsán a vietnami diplomata sajnálkozásának adott hangot az asean álláspontját támogató japán magatartás miatt, s országa nevében ismételten hangsúlyozta: a vietnami katonai egységeket kivonják kambodzsából, amennyiben megszűnik az indokinaí ország elleni kínai fenyegetés, s gátat vetnek az ellenforradalmi, polpotista erők ellenséges akciónak. van lau arra szólította fel japánt, hogy támogassa az indokinaí országok által az asean-államokkal való párbeszédre előterjesztett javaslatokat.

tokiói kormányforrások szerint japán részről hangoztatták ugyan a kétoldali kapcsolatok megjavításának szükségességét, azt azonban ezúttal is - a korábbi - feltételekhez kötötték. a vietnamnak nyújtandó gazdasági segítség esetleges felújítását a vietnami csapatok kambodzsából történő kivonásától tették függővé. mindazonáltal szorgalmazták a japán és vietnam közötti párbeszéd fenntartásának fontosságát.

pl/dj éb

15.27 280383 1607

fi

--

sk0035 4 230 mtik1037

rövid hírek

husák - szmirnov

prága, 1983. március 28. /mti/ - gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák államfő hétfőn fogadta leonyid szmirnov szovjet miniszterelnök-helyettest. a szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott megbeszélésen áttekintették a kétoldali kapcsolatok alakulását, s hangsúlyozták, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a sokoldalú együttműködés elmélyítésére.

kitüntetés

moszkva, 1983. március 28. /taszsz/ - dominique urbant, a luxemburgi kommunista párt tiszteletbeli elnökét 80. születésnapja alkalmából lenin-díjjal tüntette ki a a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége.

tiltakozás

brasil, 1983. március 28. /taszsz/ - a brazil rendőrség sao paulóban elkobozta a brazil kommunista párt hetilapjának, a voz da unidade-nak 12 ezer példányát. a braziliai sajtószövetség és az /sao pauló-i szakszervezete tiltakozott az intézkedés miatt.

ujságírók

emlékérme

moszkva, 1983. március 28. /mti/ - a szovjet pénzügyminisztérium marx károly születésének 165. és halálának 100. évfordulója alkalmából március 29-én egy rubel névértékű emlékérmet hoz forgalomba. a bronz és nikkelt ötvözetéből készült pénzérme egyik oldalán marx portréja, születésének és halálának évszáma, valamint neve látható, a másik oldalon a többi között a szovjetunió állami címere, a névérték jelzése és 1983, azaz a kibocsátás évszáma.

betörés

london, 1983. március 28. /afp/ - a hét végén kirabolták elton john, a neves angol rock-énekes londoni lakását. a betörők elvittek egy 56 ezer font értékű zafirköves gyűrűt és egy 6 ezer fontot érő arany zsebórát. a rendőrség szerint érthetetlen, hogy a betörők miként jutottak be a lakásba; betörésnek ugyanis sehol semmi nyoma. a popsztár lakásában három riasztóberendezés van felszerelve...

ág lb fn

15.49 280383 1823

fi

--

sk0036 4 300 mtik1039

bejrút - tüntetés

bejrút, 1983. március 28. /mti/ - a libanoni hadsereg, a rendőrséggel és a többnemzetiségű haderő egységeivel karöltve hétfőn is folytatta a bejrúti déli külvárosában lezajlott szombat esti incidens résztvevőinek felkutatását és letartóztatását. a libanoni karhatalmi erők és a polgári tüntetők heves összecsapása során huszan sebesültek meg, köztük két katona és két rendőr.

egy katonatiszt közlése szerint a fegyveres erővel szétosztott szombati megmozdulást az váltotta ki, hogy a hatóságok - 28 szervező őrizetbe vételével - megakadályozták egy másik tüntetést, amelynek résztvevői egy, az izraeli megszállók által letartóztatott dél-libanoni siita imám szabadon bocsátását akarták követelni. más források szerint a bejrúti tüntetők azt követelték, hogy a libanoni hatóságok bocsássák szabadon az amerikai tengerészgyalogosok megtámadásával vádolt polgártársaikat. hétfőn 30 „zavarkeltőt,, vettek őrizetbe.

bz/dj ki

16.14 280383 0966

--

sk0037 4 230 mtik1040

bíráló miniszterek

washington, 1983. március 28. /upi/ - a reagan-kormány költséges fegyverkezési terveinek nyílt bírálói közé lépett vasárnap hat volt amerikai miniszter.

william clarkhoz, az elnök nemzetbiztonsági főtanácsadójához intézett levelében michael blumenthal, john connally, douglas dillon, henry fowler és william simon volt pénzügyminiszterek, illetve peter peterson egykori kereskedelmi miniszter megkérdőjelezte több, a kormány által javasolt katonai program létjogosultságát, és rámutatott, hogy a költségvetési hiány hosszú távon éppen az egyesült államok védelmi képességét gyengíti.

a nemzeti össztermék öt-hat százalékát kitevő állandó költségvetési hiány ráadásul gátolja a gazdasági fellendülést, és az ebből fakadó politikai okok miatt valószínűtlenné teszi, hogy növelhessék a katonai erőt. egyáltalán, sok esetben még azt is be kellene bizonyítani, hogy kapcsolat van a javasolt kiadások és a megvalósítható stratégiai célok között - mutat rá a levél.

Fi

a kifogásolt fejlesztési programok között van a b-52-es bombázórepülőgépek újabb, az ellenséges léghárításon állítólag áttörni képes változata, a b-1 típusu új hadászati bombázó és egy, a radarfelderítés számára különösen nehezen észlelhető repülőgép, a stealth /lopakodó/ bombázó, valamint a légi indítású robotrepülőgép. ezek - mint a szerzők hangsúlyozzák - hasonló célu, egymást átfedő programok termékei.

ta lb fn

16.31 280383 1450

--

sk0038 4 230 mtik1041

finn külpolitika - tuovinen-interjú

szántó andrás, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

helsinki, 1983. március 28. /mti/ - észak-európa stabilitása a térség minden államának érdeke - jelentette ki matti tuovinen, a finn külügyminisztérium államtitkára az mti kiküldött tudósítójának. - finnország célja, hogy ezt a stabilitást minden olyan eszközzel megóvja, amelyben az összes érintett ország meg tud állapodni. a nukleáris fegyverektől mentes északi övezet létrehozására irányuló finn javaslatot ebből a szempontból kell vizsgálni.

a finn politikus részletesen szólt a szocialista országokhoz fűződő kapcsolatokról: - a szovjetunióval hosszú távu egyezményekre épülő külkereskedelmünk központi szerepet játszik országunk gazdaságában, s ennek jelentőségét a világkereskedelem jelenlegi helyzetében nem lehet túlértékelni. finnországnak a kgt-vel kötött megállapodásai a kereskedelmi forgalom növelését célozzák, ez azonban nem teszi fölöslegessé a kereskedelem fejlesztését célzó kétoldalu erőfeszítéseinket.

- a finn-magyar kapcsolatoknak különleges helyük van a finnek tudatában. fejlesztésük természetes ösztönzője népeink közös eredete. ez főként kulturális téren kiemelkedő, de hat kereskedelmi kapcsolatainkra is. országaink között a magas szintű küldöttségek látogatása évek óta olyan gyakorlat - hangoztatta matti tuovinen -, amely a két ország együttműködését elmélyítve erősítette az európai államok biztonságát és együttműködését.

az aktív, békeszerető semlegességi külpolitikát folytató finnország nemzetközi szerepéről szólva az államtitkár kijelentette: - kis, semleges országgént finnország különleges jelentőséget

Fi

tulajdonit az államok közötti békés egymás mellett élés és együttműködés politikájának. ez elvi politikai vonalunk mind az ENSZ-ben felmerülő átfogó biztonsági problémák, mind az európai és az észak-európai regionális kérdések megközelítésében.

finnországnak az ENSZ-nek a nemzetközi béke és biztonság megőrzésére irányuló erőfeszítéseit támogatva részt vesz a biztonsági tanács határozatai alapján létesített békefenntartó erők munkájában, egyebek között a közel-keleten. finnországnak álláspontja a közel-keleti kérdésben jól ismert - mondotta a külügyi államtitkár, megerősítve, hogy helsinki álláspontja szerint az átfogó rendezésnek a BT 242. és 338. számú határozatain kell alapulnia. garantálni kell valamennyi állam biztonságos határok közötti létezését, beleértve izraelt is. izraelnek ki kell vonnia csapatait az 1967 óta megszállt arab területekről, s egyidejűleg szavatolni kell a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen jogait is - szögezte le Matti Tuovinen.

sa ki
16.32 280383 2657

--

sk0039 4 230 mtik1042

magyar kottakiállítás pekingben

peking, 1983. március 28. /mti/ - hétfőn a pekingi magyar kereskedelmi kirendeltségen kétnapos kiállítás nyílt, amelyen a kultura külkereskedelmi vállalat és az editio musica zeneműkiadó 450 kottát - főleg zenepedagógiai műveket - mutat be a kínai érdeklődőknek.

az editio musica kiadványainak keresztmetszetét képviselő kották egy része sanghájba is eljut, ahol szintén rendeznek kiállítást belőlük. a pekingi magyar kottakiállítás már az első napon sikert aratott.

nc/th sb fn
16.40 280383 0538

fi

--

sk0040 4 230 mtik1043

etna

róma/catania, 1983. március 28. /adn, ap, reuter/ - hétfőn kitört az etna, európa legnagyobb működő tűzhányója. a kitörést a hétvégén kisebb földrengések előzték meg. a 3340 méter magas szicíliai vulkán cataniára tekintő délkeleti oldalán mintegy 2500 méter magasságban 100 méter átmérőjű új kráter nyílt. a vulkán új kürtőjén keresztül megindult a lávafolyás, és füstfelhők lövellnek a magasba.

a hó és a látási viszonyokat rontó köd miatt részletek, így a láva folyási sebessége egyelőre nem ismeretesek. közvetlen veszély azonban nem áll fenn, a legközelebbi falu mintegy 6 kilométerre fekszik a láva kitörési helyétől. rendőri erősítéseket irányítottak a környékre, hogy távol tartsák a turistákat a veszélyes zónától. egy 1900 méter magasán levő kilátót lezártak a turistaforgalom elől.

az etna legutóbb 1979-ben tört ki. akkor kilenc ember vesztette életét, és tetemes anyagi kár keletkezett a mezőgazdasági művelés alá vont lejtőkön.

to lb fn

16.45 280383 0988

--

sk0041 4 230 mtik1044

paosan - az építkezés folytatódik

peking, 1983. március 28. /mti/ - a pekingi kormány úgy döntött, hogy megépíti a paosani acélmű második szakaszát is - jelentette a kínai sajtó.

a sangháj melletti gyáróriás építése 1978 végén kezdődött, de 1980-ban úgy döntöttek, hogy az első szakasz eredetileg 1982-re tervezett átadását kitolják 1985-re, míg a második rész megépítését elhalasztják. a china daily című napilap idézi az állami tervbizottság szóvivőjét, aki szerint az akkori döntés szükséges volt, mivel kína a nagyberuházások visszafogásával kénytelen volt kilgazításokat végrehajtani a gazdasági célkitűzések között.

fi

az építkezés elhalasztását a külföldi berendezések kifizetéséhez szükséges valutamennyiség hiánya mellett hibás tervezés is indokolta. a második szakaszt az első részleg 1985. szeptemberi beindítása után kezdik el építeni, de pontos időpontot nem közöltek.

nc/th sb fn

16.52 280383 0924

-.-

sk0042 4 230 mtik1046

olasz parlament - bizalmi szavazás

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. március 28. /mti/ - az olasz képviselőház költségvetési vitájában hétfőn újabb bizalmi szavazásra került sor. a fanfani-kabinet - háromhónapos fennállása során a nyolcadik alkalommal - bizalmat kapott, ezuttal 325 szavazattal 211 ellenében. öt képviselő tartózkodott a szavazás során.

az eljárás elsősorban technikai jellegű volt, fanfani ugyanis nem akart időt veszíteni a radikális párt több mint száz módosító indítványának parlamenti vitájával, hogy a költségvetést március 30. után már a szenátus tárgyalhassa. az ülésre rányomta bélyegét guido bodrato költségvetési és tervezési miniszternek az ország kiábrándító gazdasági helyzetét tükröző, hétfői beszámolója. a miniszter ugyanis baljós képet festett az olasz gazdaság helyzetéről a kormány hétfői ülésén. beszámolójának lényege: az állampolgároknak továbbra is a nadrágszija meghuzására kell számítaniuk, minthogy az évek óta tartó visszaesésből még mindig nem látszik a kivezető út.

a költségvetésügyi miniszter expozéjából kitűnt, hogy 1982 „nehéz év” volt az olasz gazdaság számára. a gazdaság fejlődésének mutatója harmadik egymást követő esztendőben a nulla pont körül állt, ugyanakkor tovább nőtt a foglalkoztatottság gondja. a hivatalosan nyilvántartott munkanélküliek száma újabb 155 ezerrel emelkedett, és már a munkaképes lakosság 9,1 százalékát érinti. az 1981-es 8,4 százalékhoz képest. ez a szám azonban nem tartalmazza az időszakos munkanélkülieket, akiknek létszáma szintén emelkedett.

a hétfői parlamenti vitában az olasz szocialista párt nevében felszólaló mauro seppia támogatta ugyan a költségvetést, de egyúttal bírálta a kormány beruházási politikáját. az olasz köztársasági párt

Nw

képviselőjében adolfo battaglia kifejtette, hogy fanfani gazdasági manővere nem teszi lehetővé az infláció 13 százalékra történő leszorítását, mint ahogy a kormányprogram ígérte. giorgio macchiotta az okp véleményét megfogalmazva a költségvetés irreális voltát hangsúlyozta és rámutatott, hogy a deficit már most jelentősen túlhaladta az év végére tervezett összeget.

kir ki

17.08 280383 2171

-.-

sk0043 4 230 mtik1047

andropov - amerikai visszhang

washington, 1983. március 28. /mti/ - a vasárnapi amerikai lapok terjedelmes címloldali beszámolókat közöltek jurij andropovnak, az szkp főtitkárának interjújáról, amelyben az államok közötti kapcsolatokban megengedhetetlennek minősítette az amerikai kormány vezetőinek a szovjetunió katonai fölényére vonatkozó állításait, s rendkívül veszélyesnek nevezte a jelenlegi kormányzat politikáját.

az amerikai kormányzat nevében a külügyminisztérium éles hangnemű nyilatkozatban támadta a szovjet vezető állásfoglalását. haladéktalanul megszólalt weinberger amerikai hadügyminiszter is: hétfőn reggel az abc televízióban a szovjetunió védelmi intézkedéseit „hitler háborús készülődéséhez” hasonlította. erre válaszolt haladéktalanul weinberger egyik elődje: harold brown volt hadügyminiszter. ugyanebben a televíziós műsorban kijelentette, hogy a reagan-kormányzat „tulfütött retorikájával”, nem azonosíthatja magát.

ezt megelőzően weinberger az nbc televízió vendégeként a reagan-féle „szuperfegyver”, létrehozása mellett foglalt állást. a kozmikus fegyverkezési hajszát megindítását igazolandó arra hivatkozott, hogy tulajdonképpen ez „átállítás a védelmi stratégiára”, közben azonban kijelentette, hogy „katasztrófának”, tartaná, ha a pentagonnak akár egyetlen támadó fegyverrendszerrel is le kellene mondania. nem ismerte el weinberger azt sem, hogy reagan legújabb elgondolása egy „kozmosz atomerő”, kidolgozására sérti az érvényben lévő szovjet-amerikai megállapodásokat.

a kormány erőfeszítései ellenére a washingtoni politikai vezetők egy része és az amerikai sajtó erősen kritikus fogadtatásban részesítette a fehér ház biztonsági szakértőinek elgondolását.

Nw

william perry, aki carter kormányában a katonai kutatásokért felelős hadügyminiszter-helyettes posztját töltötte be, „drága technológiai kockázatnak”, minősítette a kormányzat elképzelését. arra figyelmeztetett, hogy „bármilyen egzotikus technológiát választunk is a végén, tudomásul kell vennünk, hogy minden más fegyverrendszerhez hasonlóan ez is ellenintézkedéseket fog kiváltani”, az ismert kommentátor, anthony lewis a new york times hasábjain kimondottan „veszélyes fantáziaszüleménynek”, minősítette a kozmikus védőernyő tervét, amely megítélése szerint „képzelt technológiák és zavaros stratégiai elképzelések”, vegyüléke. lewis számos más amerikai hírmagyarázóval együtt az elnöki kezdeményezés legfőbb célját abban látja, hogy „eltereli a figyelmet a fegyverkezési hajszára kemény realitásaitól”, „emellett”, „miközben igen távol áll attól, hogy megszüntesse a nukleáris háború veszélyét, új fenyegetéseket szül”, „

br/so ki

17.27 280383 2689

--

sk0044 4 230 mtik1048

mitterrand - kaunda, siles zuazo

párizs, 1983. március 28. /mti/ - francois mitterrand elnök hétfőn megbeszélést folytatott kenneth kaunda zambiai elnökkel, majd ebédet adott tiszteletére. a két elnök megbeszélésének középpontjában a namibiai probléma és a kétoldalu kapcsolatok álltak. a zambiai államfő vasárnap érkezett látogatásra a francia fővárosba.

hétfőn párizsba érkezett hernan siles zuazo bolíviai elnök, aki kétnapos hivatalos látogatása során kedden találkozik mitterrand elnökkel. pierre mauroy miniszterelnökkel és a kormány több tagjával is folytat megbeszéléseket.

a francia lapok a bolíviai elnök látogatása kapcsán emlékeztetnek arra, hogy az országban a sokéves katonai diktatura után demokratikus kormány került hatalomra, s ennek volt köszönhető, hogy a bolíviai hatóságok kiszolgáltatták klaus barbie-t, a „lyoni hóhért”, franciaországnak. a francia kormány fejleszteni kívánja gazdasági kapcsolatait bolíviával, s közöspiaci partnereinél

Nur

is szorgalmazni fogja, hogy gazdasági együttműködéssel segítsék a bolíviai kormányt a diktatura által hagyott súlyos örökség felszámolásában.

ds/so ki

17.40 280383 1152

--

sk0045 4 230 mtik1049

közel-kelet - diplomácia

asszad - fahum

damaszkusz, 1983. március 28. /taszsz/ - hafez asszad szíriai elnök hétfőn fogadta haled el-fahumot, a palesztinai nemzeti tanács /parlament/ elnökét. asszad a találkozón változatlan támogatásáról biztosította a palesztinok ügyét. szíria továbbra is ellenez minden olyan kísérletet, amely a közel-keleti kérdést a palesztinai arab nép rovására akarná megoldani - hangulyozta asszad.

arafat

bejrut, nicosia, manama, 1983. március 28. /reuter/ap/ - hétfőn rijadból bagdadba érkezett jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke - jelentette az ina iraki hírügynökség. arafat a nap folyamán magas rangú iraki személyiségekkel, köztük szadun saker belügyminiszterrel folytatott megbeszélést. arafat - mint közöltük - előzőleg elhalasztotta eredetileg vasárnapra tervezett ammani látogatását.

douglas hurd

kuwait, 1983. március 28. /upi/ap/ - douglas hurd brit külügyi államminiszter vasárnap kuwaitban tartott sajtóértekezletén kormánya nevében sürgette, hogy izrael változtasson politikáján, különben - mondta - a békefolyamat nem mozdul előre. az arab világ - hangoztatta a brit politikus - „már tett egy lépést”, „hurd azonban a reagan-féle közel-keleti terv támogatására szólította fel az arab országokat. a brit kormány szorgalmazza, hogy washington a palesztinok önrendelkezési jogát is vegye bele a közel-keletre vonatkozó amerikai tervbe - mondta. /reagan terve nem ismeri el a palesztinok önrendelkezési és önálló államalapítási jogát./

Nur

a külügyi államminiszter kuvaitból jordániába és libanonba látogat.

simon peresz

bukarest, 1983. március 28. /mti/ - hétfőn elutazott bukarestből az izraeli munkapárt küldöttsége, amelyet simon peresz, a párt elnöke vezetett. a delegáció a román kommunista párt kb meghívására tett látogatást romániában. simon pereszt - aki a közel-keleti helyzetről, a kétoldali kapcsolatokról folytatott eszmecsere vendéglátóival - fogadta nicolae ceausescu elnök, az rkp főtitkára is.

ag-wa/th fg

17.41 280383 2031

.-

sk0046 4 230 mtik1050

mcgregor

London, 1983. március 28. /mti/ - a brit konzervatív kormány ian mcgregor személyében új elnököt nevezett ki az országos szénhivatal /ncb/ élére. mcgregor nyártól veszi át hivatalát. a kinevezést az utóbbi idők egyik legvitatottabb - bár régóta esedékes - döntésének minősítik londonban.

mcgregor az elmúlt három évben egy másik állami óriásvállalatot - a brit acéltrösztöt - vezetett. tevékenységet - az ipar hatékonnyá tétele érdekében - elbocsátások tizezre: kísérték. a bányászszakszervezet ugyanerre, vagyis tömeges elbocsátásra számít: mcgregort még kinevezése előtt azzal vádolták, hogy „hentesbárddal,, dolgozik.

nigel lawson energiagazdálkodási miniszter hétfőn délután közölte a parlamentben, hogy a kormány szerint a szénbányászat vezetésére a kinevezett elnöknel alkalmasabb ember nincs. ezért még azt az áldozatot is meghozták, hogy a nev york-i lazarid freres bankháznak, amelyben mcgregor irányító társtulajdonos, másfél millió fontot fizetnek „szolgáltatái felszabadításáért,,.

Nm

a munkaspárti ellenzék szóvivője mcgregor kinevezését „ostobának, sértőnek és kártékonynak,, minősítette. utalt rá, hogy személyével nemcsak a bányásztársadalom, a szakszervezet és a munkaspárt áll szemben, hanem jónéhány konzervatív képviselő is. látnivaló, hogy a kormány nem a megértést és a harmóniát keresi a bányászokkal, hanem fordítva - mutatott rá a szóvivő.

ae/so ki

17.47 280383 1419

.-

sk0047 4 230 mtik1051

magyar gyorsíró siker

berlin, 1983. március 28. /mti/ - igen sikeresen szerepeltek a magyar gyorsírók az ndk gyorsíró szövetségének rostocki nemzetközi versenyén.

a versenyt - a szocialista országok gyorsírónak részvételével - a juliusi luzerni világbajnokságra való felkészülés jegyében szervezték.

a mesterfokozatu gyorsírók 480 szótagos végsebességű tizperces versenyében dr. baczony lászló /mti/ a második lett; kiss zsuzsa /intercooperation rt/ pedig 5. helyezést ért el. a magyar csapat - baczony, kiss és soós lászló /ref. zsinati iroda/ - második lett az ndk csapata mögött.

az ifjúságiak 333 szótagos végsebességű egyéni és csapatversenyében egyaránt a magyarok győztek. helyezések: 1./ árvayné dani judit /mt - tájékoztatói hivatal/; 2. soósné fekete erika /kecskemét/; 3. sánta anikó /mti/.

bj/th ki

17.50 280383 0852

Nm

.-

sk0048 4 230 mtik1052

mauritiusz - kormányalakítás

port louis, 1983. március 28. /reuter/ - hétfőn új kormány alakult mauritiuson, az indiai-óceáni szigetországban. ameerood jugnauth miniszterelnöknek azért kellett új kabinetet alakítania, mert a múlt héten tizenegy minisztere lemondott.

az új kormány 16 minisztere közül tíz a mauritiusi harcos mozgalom /mmm/, a tavaly nyár óta kormányzó baloldali koalíció vezető pártjának tagja, öt a mauritiusi szocialista párthoz /msp/, egy pedig az egyik kisebb baloldali csoporthoz tartozik.

a kormányválságot az robbantotta ki, az mmm egyik szárnya nem ért egyet a koalíció másik pártjával, az msp-vel a gazdaságpolitika több kérdésében.

valamennyi lemondott miniszter az mmm-nek ehhez a szárnyához tartozik. köztük van paul bérenger, a párt főtitkára, volt pénzügyminiszter és jean-claude de lestrac volt külügyminiszter.

kf tj fg

17.55 280383 0893

--

sk0049 4 230 mtik1053

rövid hírek

béketüntetés

canberra, 1983. március 28. /afp/ - vasárnap 140 ezer ember tüntetett ausztrália szövetségi államainak fővárosaiban a nukleáris leszerelésért. a tüntetők szót emeltek az ausztráliai őslakók jogaiért is.

rajkó-együttes

caracas, 1983. március 28. /mti/ - vasárnap befejeződött a rajkó-együttes fergeteges sikerű venezuelai vendégszereplése. a bucsuelőadáson megjelent luis herrera campins köztársasági elnök is. a caracasi magyar nagykövet fogadást adott az együttes vendégszereplése alkalmából. luis josé gonzález herrera közegészségügyi és szociális miniszter ajándékot adott át a magyar művészeknek.

lavina

bern, 1983. március 28. /dpa/ - öt ember vesztette életét vasárnap svájcban a lezuduló lavinák következtében. valais kantonban három siető lelte halálát egy hatalmas hógörgeteg alatt. luzern kantonban a lavinaomlás két ember halálát okozta. valaisben sziklafalhoz szoritotta a sietőket egy lavina. öten megsérültek.

szi to tj

18.07 280383 1007

--

sk0050 4 230 mtik1054

pham van dong - cheysson

hanoi, 1983. március 28. /taszsz/ - pham van dong, a vietnami szocialista köztársaság ~~kormány~~ tanácsának elnöke hétfőn hanoiban fogadta claude cheysson francia külügyminisztert, aki kétnapos hivatalos látogatást tett az országban.

cheysson vasárnap érkezett hanoiba, és aznap délután mintegy háromórás megbeszélést folytatott nguyen co thach vietnami külügyminiszterrel a francia-vietnami kapcsolatokról és a délkelet-ázsiai helyzetről.

a francia diplomácia vezetője a vietnami kormányfővel folytatott félórás eszmecsere után elutazott hanoiból.

x x x

cheysson - uj-delhi

uj-delhi, 1983. március 28. /reuter/ - claude cheysson francia külügyminiszter hétfőn uj-delhibe érkezett, és megkezdte tárgyalásait naraszimha rao indiai külügyminiszterrel. a napirenden az el nem kötelezett államok uj-delhiben tartott csúcstervezésének eredményei és a nyugat-európai - délkelet-ázsiai miniszteri tanácskozás állásfoglalásai szerepelnek.

to rp tj fg

18.16 280383 1085

--

sk0051 4 230 mtik1055

gonzález - marokkói látogatás

rabat, 1983. március 28. /upi/reuter/ - felipe gonzález spanyol miniszterelnök hétfőn két napos hivatalos látogatásra rabatba érkezett. a spanyol kormányfő marokkói vendéglátóival a két ország együttműködésének kiépítéséről és a kölcsönös bizalom megteremtésének légköréről tanácskozik.

madridi megfigyelők szerint spanyolország megkülönböztetett figyelmet fordít az észak-afrikai országokhoz fűződő kapcsolatainak javítására. alfonso guerra miniszterelnök-helyettes szombaton érkezett vissza algirból, és felipe gonzález első külföldi útján észak-afrikába utazott.

ugyanakkor tény - hangsúlyozzák megfigyelők -, hogy a marokkó és spanyolország közötti bizalom kiépítését számos körülmény nehezíti. rabat például az arab interparlamentáris unió februári tanácskozásán bejelentette igényét az észak-afrikai ceuta és melilla városokra, amelyek a 16. század óta tartoznak spanyolországhoz.

felipe gonzález kormánya hatalomra kerülése után viszont több ízben is támogatásáról biztosította a nyugat-szahara önrendelkezéséért és marokkó ellen harcoló polisario frontot.

ml tj fg

18.27 280383 1143

--

sk0052 4 230 mtik1056

frontállamok - szolidaritás /kieg. mtik 1011. hírünkhöz/

liszabon, 1983. március 28. /mti-reuter/ - a pretoria által fenyegetett afrikai államoknak joguk van külső segítség igénybe vételére - szögezte le zárónyilatkozatában az afrikai „frontállamokkal”, való szolidaritás vasárnap zárult liszaboni konferenciája.

a nyilatkozat válasz arra a zsaroló szándéku dél-afrikai és amerikai javaslatra, amely namibia függetlenné nyilvánítását a kubai erők angolából való visszavonásához köti.

Nuv

a konferencia fölszólitotta a világ kormányait és társadalmi szervezeteit, hogy teljes mértékben szigeteljék el a dél-afrikai fajüldöző rendszert, követeljék vele szemben a fegyver- és olajszállítási, hitelnyújtási tilalom bevezetését.

pretoria külső támogatói közül a zárónyilatkozat az egyesült államokat, az nszk-t és izraelt nevezte meg, mint olyan országokat, amelyek a legnagyobb mértékben felelősek az agresszív dél-afrikai politikáért.

kf tj fg

18.31 280383 0978

--

sk0053 4 230 mtik1057

andropov-cuellar

moszkva, 1983. március 28. /mti/ - jurij andropov, az szkp kb főtitkára hétfőn találkozott a hivatalos látogatáson moszkvában tartózkodó javier pérez de cuellarral, az ensz főtitkárával. konstruktív és baráti légkörű találkozójukon, amelyen jelen volt andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, a szovjetunió külügyminisztere, a jelenlegi nemzetközi helyzet legfontosabb problémáit, s az ensz-nek ezek megoldásában betöltött szerepét tekintették át.

jurij andropov szólt a jelenlegi nemzetközi helyzet, a fegyverkezési hajszája és a nemzetközi feszültség éleződésének veszélyeiről. felhívta a figyelmet arra a felelősségre, amely e körülmények között az államok vezetőire és az egyesült nemzetek szervezetére hárul a béke megőrzéséért és a nukleáris háború elhárításáért. az szkp kb főtitkára szólt azokról a széleskörű szovjet kezdeményezésekről, amelyek ezeknek a céloknak elérését szolgálják.

az ensz főtitkára nagyra értékelte a szovjetunióknak a nukleáris háború veszélyének enyhítéséért tett erőfeszítéseit. kijelentette: szilárd elhatározása elősegíteni az ensz szerepének megnövekedését a béke és a biztonság erősítésével, a békés nemzetközi együttműködés továbbfejlesztésével kapcsolatos kérdések megoldásában. mindkét részről hangsúlyozták: fontos, hogy az egyesült nemzetek szervezete nagyobb mértékben járuljon hozzá a fegyverzetek korlátozása és a leszerelés ügyéhez.

Nuv

normalizálásának módjait.

az szkp kb főtítkára és az ensz főtítkára hangsúlyozta: az ensz-nek jelentős részt kell vállalnia annak a harcnak a részében, amelyet a népek, s elsősorban afrika déli részének népei vívnak a gyarmatosítás és a fajüldözés minden maradványának felszámolásáért.

kül

- 46 -

1983.03.28.

a találkozón nagy figyelmet szenteltek annak, hogy miképpen lehet felszámolni a világ különböző térségeiben meglévő feszültséggócokat. ennek kapcsán külön megvitatták a közel-keleti békés rendezés problémáit, s az afganisztán körül kialakult helyzet normalizálásának módjait.

az szkp kb főtítkára és az ensz főtítkára hangsúlyozta: az ensz-nek jelentős részt kell vállalnia annak a harcnak a támogatásából, amelyet a népek, s elsősorban afrika déli részének népei vívnak a gyarmatosítás és a fajüldözés minden maradványának felszámolásáért.

jurij andropov megerősítette, hogy a szovjetunió változatlanul támogatja azokat az erőfeszítéseket, amelyek célja az ensz szerepének növelése a nemzetközi béke és biztonság erősítésében, s az államok közötti békés, az ensz alapokmányával összhangban álló együttműködés továbbfejlesztésében.

fl-kr/th ki

18.43 280383 2340

--

sk0054 4 230 mtik1058

usa-nszk - genfi tárgyalások

bonn, 1983. március 28. /mti/ - az egyesült államok és az nszk kormánya között „szoros kapcsolat”, és „egyetértés”, van az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalásokkal kapcsolatban - jelentette ki hétfői sajtóértekezletén diether stolze, a bonni kabinet szóvivője.

a szóvivő közölte: ronald reagan amerikai elnök a múlt héten levelet intézett helmut kohl kancellárhoz, s ebben részletes tájékoztatást adott e hét csütörtökjére bejelentett, a genfi tárgyalásokkal foglalkozó nyilatkozatának tartalmáról.

bár stolze nem volt hajlandó részleteket közölni a levélről, előzetes jelentésekből ismeretes, hogy reagan „közbülső megoldást”, fog javasolni a szovjetunióknak. ez azonban a nyugati szóhasználatban azt jelenti, hogy továbbra is ragaszkodnak a pershing-2 rakéták év végi, nszk-beli telepítésének megkezdéséhez.

fkj/so ki

18.55 280383 0922

Nm

--

kül

- 47 -

1983.03.28.

sk0055 4 230 mtik1059

argentina - általános sztrájk

buenos aires, 1983. március 28. /reuter, upi/ - hétfőn általános sztrájk bénította meg argentina életét, jóllehet a katonai hatóságok a munkabeszüntetést előzőleg törvénytelennek minősítették.

az argentin általános munkásszövetség /cgt/ 24 órás általános sztrájkot hirdetett meg magasabb munkabéreket követelve, és tiltakozásul bignone kormányának gazdaságpolitikája ellen. a hatóságok a megmozdulás megelőzésére még pénteken 12 százalékos fizetésemelést ígértek, de vasárnap már illegálisnak nyilvánították a sztrájkfelhívást.

becslések szerint a szakszervezetek felhívásának a tagok 90 százaléka, mintegy tízmillió szervezett dolgozó tett eleget. a tömegközlekedés, a személyszállítás országszerte megbénult, zárva maradtak az üzletek, az üzemekben, a bankokban és a kormányhivatalokban csupán néhányan jelentkeztek munkára.

argentinában az infláció évi üteme meghaladja a 400 százalékot. a legutóbbi fizetésemelés óta eltelt négy hónapban az árak 45 százalékkal lettek magasabbak.

ml tj fg

19.20 280383 1061

--

sk0056 4 230 mtik1060

rövid hírek

pedagógiai intézetek - tanácskozás

havanna, 1983. március 28. /mti/ - hétfőn havannában megkezdődött a szocialista országok pedagógiai kutatóintézeteinek szokásos, két évenként sorra kerülő tanácskozása. az ötnapos tanácskozáson áttekintik a pedagógiai kutatásokban végzett sokoldalú együttműködés eredményeit, és kijelölik a következő két évre szóló legfontosabb feladatokat. a találkozón meghívottként részt vesz angola, mozambik, etiópia, a jemeni népi demokratikus köztársaság, laosz, kambodzsa és afganisztán képviselője is.

Nm

magyar-kubai tudományos

havanna, 1983. március 28. /mti/ - a magyar tudományos akadémia és a kubai tudományos akadémia közötti együttműködésről szóló megállapodást írt alá hétfőn havannában páll Lénárt, az mta főtitkára és wilfredo torres, a kta elnöke. páll Lénártot fogadta josé ramón fernandez miniszterelnök-helyettes és josé felipe carneado, a kubai kommunista párt kb kulturális, tudományos és közoktatási osztályának vezetője.

állástalanok - london

london, 1983. március 28. /mti/ - a brit szakszervezetek szövetsége /tuc/ minden idők legnagyobb tömegtüntetését szervezi. a munkanélküliség elleni többszakaszos, az egész országot átfogó megmozdulás április 23-án, a skóciai glasgowban kezdődik, ahonnan utnak indul - london felé - az első menet. őket követik más menetelők az ország délnyugati és keleti szögleteiből, észak-írországból és walesből. az „emberpatakok”, június 5-én folynak össze a fővárosban, londonban.

lipicai lovak megbetegedése

bécs, 1983. március 28. /apa/ - az osztrák mezőgazdasági minisztérium és a bécsi állatorvosi egyetem szakértőinek hétfői tájékoztatása szerint folytatott a mélyponton az a vírusos járvány, amely február óta a nagy hagyományú osztrák lipicai tenyészet pibéri /nyugat-stájerország/ telepén szedte áldozatait. a bécsi spanyol lovasiskola állományának utánpótlását biztosító tenyészetben az elmúlt hetekben hat kanca és 25 csikó pusztult el a járvány következtében.

ae go/th tj sz/hn fm fg

19.34 280383 2040

Nuv

..-

sk0057 4 230 mtik1061

kina-usa

peking, 1983. március 28. /mti/ - a tajvani kérdést a kínai-amerikai kapcsolatok fejlesztése szempontjából „szemölcsnek”, egyben „döntőnek”, nevezte hétfőn peng csen, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottságának elnökhelyettese az amerikai képviselőház két napja pekingben tartózkodó küldöttsége előtt.

az elnökhelyettes szerint amennyiben az amerikai kormány tiszteletben tartja kina szuverenitását és területi épségét, megszünteti beavatkozását „az anyaország egyesítésének a kínai népre tartozó ügyébe”, a tajvani problémát „könnyen”, meg lehet oldani. sürgette továbbá, hogy kina és az egyesült államok alakítson ki „hosszu távu és átfogó”, nézőpontot a viszony előtt tornyosuló akadályok leküzdésében.

az amerikai képviselőház elnöke, thomas o. neill vezette küldöttséget kedden csao ce-jang miniszterelnök fogadja.

nc/so ki

19.44 280383 0883

..-

sk0058 4 230 mtik1062

két közel-keleti hír

habib — gemajel

bejrut, 1983. március 28. /mti/ - amin gemajel libanoni elnök hétfőn fogadta philip habib amerikai különmegbizottat, aki tel-avivból érkezett és tájékoztatta az elnököt a libanoni kompromisszumos javaslatokra adott izraeli válaszáról. izrael továbbra is elfogadhatatlan biztonsági feltételekhez köti megszálló csapatainak kivonását.

Nuv

ciszjordánia

bejrut, 1983. március 28. /mti/ - az izraeli megszálló hatóságok úgy rendelkeztek, hogy valamennyi ciszjordániai iskolában szünetel a tanítás szerdán és csütörtökön. az intézkedés célja: megakadályozni, hogy a március 30-i föld napja alkalmából a palesztin diákok tüntetéseket szervezzenek.

bz tj

19.46 280383 0718

--

sk0059 4 230 mtik1063

gribkov-cikk - izvesztyija

moszkva, 1983. március 28. /taszsz/ - anatólij gribkov hadsereg tábornok, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői törzsének főnöke az izvesztyija című szovjet napilap hétfői számában az új amerikai katonai programot elemezve rámutatott, hogy washington nyomására a nato többi tagja is a háborus előkészületek fokozásának útján halad.

gribkov megállapítja, hogy az amerikai „eurorakéták”, nyugat-európai telepítése esetén a nato a nukleáris közép-hatótávolságú eszközöket tekintve másfélszeres, az atomtölteteket tekintve pedig kétszeres fölénybe kerülne a varsói szerződéssel szemben.

a varsói szerződés tagállamai ezzel szemben - amint azt a politikai tanácskozó testület prágai értekezletén elfogadott indítvány is tanúsítja - a katonai erő alkalmazásáról való kölcsönös lemondásáért és a két katonai tömb közötti békés kapcsolatok fenntartásáért szállnak sikra - írta gribkov hadsereg tábornok.

hg tj fg

20.00 280383 0973

Nuu

--

sk0060 4 230 mtik1064

nicaragua - 3

managua, tegucigalpa, stockholm, 1983. március 28. /afp,dpa/ - tomas borge nicaraguai belügyminiszter hétfőn managuában közölte, hogy az ellenforradalmárok sikertelen kísérletet tettek a hondurasi határ közelében lévő jalapa város elfoglalására.

pierre schori svéd külügyminiszter-helyettes a stockholmi rádióknak hétfőn adott nyilatkozatában kijelentette: meggyőződése, hogy az egyesült államok tevőlegesen támogatja a nicaraguába behatolt volt somozista erőket, és ezért washingtont „nyomasztó felelősség”, terheli a nicaraguai fejleményekért. a külügyminiszter-helyettes javasolta, hogy a világ közvéleményét mozgósítsák az újabb tüzfészek elfojtására.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a somozista erők vasárnap 80 kilométerre közelítették meg a nicaraguai fővárost, és aknavetőekkel lőtték rancho grande városát.

hitelt érdemlő amerikai és svéd sajtókörökre hivatkozva jelentette az afp francia hírügynökség, hogy a sandinista rendszer ellen küzdő volt somozista gárdisták 10-12.000 emberre támaszkodhatnak. az ellenforradalmárok amerikai vezetéssel három pontos tervet dolgoztak ki céljaik elérésére:

1. a sandinista erők megdöntése nicaragua északi részén. az ottani városok és falvak elfoglalásával az ellenforradalmi erők hidfőhöz szeretnének jutni.

2. nagyszabású hadműveletek beindítása az atlanti-óceán partvidéken fekvő városok és fontos települések elfoglalására.

3. felhívás az általános felkelésre, majd polgárháború kirobbantása a sandinista rendszer megdöntésére. ez utóbbi szakaszt júliusra tervezik.

a források 2-3.000-re becsülik a hondurasból nicaraguába behatolt somozista gárdisták számát, és hírek szerint ugyanennyi áll bevetésre készen a hondurasi las trojas kiképzőtáborban.

ml tj fg

20.21 280383 1835

Nuu

--

sk0061 4 230 mtik1065 /taj/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

reagan áthidaló javaslata

brüsszel, 1983. március 28. /reuter/ - reagan elnök még ezen a héten „áthidaló megoldást”, javasol moszkvának a szárazföldi telepítésű európai középhatótávolságú rakétákkal kapcsolatban - közölték hétfőn tájékozott nato-forrásból. reagan szerint a javaslat közbülső lépés e rakéták teljes leszerelése, vagyis az amerikaiak által javasolt és a szovjetunió által elvetett nullamegoldás felé.

a nato-országok kormányfőihez intézett bizalmas levelében az amerikai elnök azt írta, hogy javaslatában egyelőre nem ad meg pontos számadatokat, mert nem akarja, hogy a szovjetunió még a genfi tárgyalások most esedékes szünetében „megelőző választ”, adjon. amerikai kormányforrások szerint reagan olyan kompromisszumot kíván javasolni, amelynek értelmében mindkét félnek száz-száz hordozóeszköze lehetne, maximálisan 300-300 robbanótöltettel. eszerint moszkvának ki kellene selejteznie régebbi ss-4-eseit és ss-5-öseit, és 250-ről százra kellene csökkentenie azon, egyenként három robbanótöltettel ellátott ss-20-asainak számát, amelyeket a szovjetunió európai részén telepített. ellenszolgáltatásként a nato az eredetileg tervezettnél ötven százalékkal kevesebb rakétát telepítene nyugat-európába.

az új amerikai javaslatot paul nitze amerikai küldöttségvezető várhatóan kedden, a genfi tárgyalások husvéti szünete előtt közli a szovjet féllel. /nitze a hírek szerint javasolni fogja még azt is, hogy rövidítsék meg a genfi tárgyalások szünetét, és június eleje helyett már május elején üljenek össze ismét./ reagan a kompromisszumos javaslatot csütörtöki, los angeles-i beszédében kívánja hivatalosan is nyilvánosságra hozni.

az elnök a nato-országok kormányfőihez intézett levelében közölte, hogy a genfi zsákutca láttán elrendelte az amerikai álláspont felülvizsgálatát. ez még nem fejeződött be, de mielőtt a végére jutnának, az egyesült államok szeretné tudni szövetségeseinek véleményét.

kf tj fg

20.28 280383 2047

Nw

--

sk0062 4 230 mtik1066 /taj/

kohl bejelentése az új kormányról

bonn, 1983. március 28. /mti/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár hétfőn a cdu és a csu parlamenti frakciója előtt hivatalosan ismertette új, szerdán hivatalba lépő kormányának összetételét.

mindössze két poszton lesz változás: a két német állam kapcsolataiért felelős minisztérium élén rainer barzelt heinrich windelen, a mezőgazdasági minisztérium élén pedig josef ertl ignaz kiechle váltja fel. /barzelt a kormánypártok a parlament új elnökének jelölik a kedden összeülő tizedik bundestagban./

a 16 tagú kabinetben a cdu nyolc, a csu öt, az fdp három tárcával rendelkezik majd. ez az fdp bizonyos gyengülését jelenti, hiszen az első kohl-kormányban mind a csu-nak, mind az fdp-nek négy minisztere volt. a parlamenti államtitkároknál a csu nem tudta növelni befolyását, az fdp-hez hasonlóan változatlanul három államtitkára lesz.

kohl azzal indokolta a csekély változtatást, hogy a tavaly októberében létrehozott kormánya „kitűnően bevált,,.

fkj/so fg

21.03 280383 1029

--

sk0063 4 230 mtik1067

nicaragua - tinoco - usa

new york, 1983. március 28. /ap/ - nicaragua hétfőn javasolta, hogy a nicaraguai és a hondurasi vezetők tartsanak csúcstalálkozót, és azon rendezzék a két ország közötti nézeteltéréseket. az ensz biztonsági tanácsának vitájában felszólaló victor hugo tinoco nicaraguai külügyminiszter-helyettes indítványozta azt is, hogy az egyesült államok és nicaragua képviselői is találkozzanak.

x x x

Nw

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 28. /mti/ - „a titkos tevékenységre vonatkozó kérdésekre nem szoktunk válaszolni, - közölte a helyettes amerikai külügyi szóvivő hétfőn az egyesült államoknak a nicaraguai kormányellenes akciókban való részvételével kapcsolatban.

a fehér ház szóvivője a „nincs megjegyzés, szavakkal próbálta félresöpörni azt a nicaraguai vádat, hogy amerikai pénzen felfegyverzett somozisták polgári személyeket gyilkolnak nicaraguában, s a legutóbbi ilyen incidensnek 4 halálos és 17 sebesült áldozata volt.

bár a time magazin áprilisi számában újabb leleplező adatok láttak napvilágot az egyesült államok nicaraguával kapcsolatos szerepéről, és amerikai lapok hétfőn helyszíni riportokat közöltek a volt somozisták hondurasi területen lévő táboraiból, alan romberg, a külügyminisztérium egyik szóvivője „sokrétű, nacionalista és független, nicaraguai kormányellenes mozgalom létezéséről beszélt, amelyhez az egyesült államoknak szerinte semmi köze.

romberg kijelentette, hogy az egyesült államok „nem támogatja a somozista kormány visszaállítását, nicaraguában.

br/th fg

21.52 280383 1646

..-

sk0064 4 800 mtik2003

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0034-ig

budapest, 1983. március 28. /mti/

sk0001 nicaragua - leleplezés
 sk0002 a zafra gondjai - gózon istván havannai levele /1. rész/
 sk0003 a zafra gondjai /2. rész/
 sk0004 rövid hírek
 ottawa: papandreu - kanada
 caracas: venezuela - nagykövetség
 amszterdam: hollandia - hasis
 párizs: unesco

sk0005 nicaragua
 sk0006 kina - usa
 sk0007 reagan - andropov visszhang
 sk0008 arafat - rijad - amman

Nm

sk0009 frontállamok - szolidaritás
 sk0010 andropov-interjú - rabotnicseszko delo
 sk0011 palesztin iskolások - mérgezés
 sk0012 florakis-interjú
 sk0013 samir-habib, ciszjordánia /1. rész/
 sk0014 samir-habib, ciszjordánia /2. rész/
 sk0015 a föld napja /1. rész/ panoráma
 sk0016 a föld napja /2. rész/ panoráma
 sk0017 nguyen co thach - afp
 sk0018 ürfegyverkezés - pravda
 sk0019 nicaragua - 2.
 sk0020 náciából amerikai ügynökök
 sk0021 szovjet-szíriai
 sk0022 izrael-libanon /1. rész/
 sk0023 zimbabwe
 sk0024 izrael-libanon /2. rész/
 sk0025 francia szocialisták
 sk0026 kínai cáfolat
 sk0027 az üres papír hőse
 sk0028 ifjuavatás
 sk0029 magyar-szovjet gazdasági bizottság
 sk0030 marokkói pártkongresszus - befejezés
 sk0031 cuellar - szovjet ensz-társaság
 sk0032 nszk - összefoglaló
 sk0033 ciszjordánia
 sk0034 japán - vietnam
 fg/th
 21.54 280383 1369

..-

sk0065 4 800 mtik2004

tartalomjegyzék - 2.

sk0035-sk0058-ig

sk0035 rövid hírek
 prága: husák - szmirnov
 moszkva: kitüntetés
 brasilisa: tiltakozás
 moszkva: emlékérem
 london: betörés
 sk0036 bejrut - tüntetés
 sk0037 bíráló miniszterek
 sk0038 finn külpolitika - tuovinen-interjú
 sk0039 magyar kottakiállítás pekingben

Nm

sk0040 etna
 sk0041 paosan - az építkezés folytatódik
 sk0042 olasz parlament - bizalmi szavazás
 sk0043 andropov - amerikai visszhang
 sk0044 mitterrand - kaunda, siles zuazo
 sk0045 közel-kelet - diplomácia
 sk0046 mcgregor
 sk0047 magyar gyorsíró siker
 sk0048 mauritius - kormányalakítás
 sk0049 rövid hírek
 canberra: béketüntetés
 caracas: rajkó-együttes
 bern: lavina
 sk0050 pham van dong - cheysson
 sk0051 gonzález - marokkói látogatás
 sk0052 frontállamok - szolidaritás /kieg. sk0009. sz. hirhez/
 sk0053 andropov - cuellar
 sk0054 usa-nszk - genfi tárgyalások
 sk0055 argentina - általános sztrájk
 sk0056 rövid hírek
 havanna: pedagógiai intézetek - tanácskozás
 havanna: magyar - kubai tudományos
 london: állástalanok - london
 bécs: lipicai lovak megbetegedése
 sk0057 kina-usa
 sk0058 két közel-keleti hír
 fg/th

21.55 280383 1279

--

sk0066 4 800 mtik2005

tartalomjegyzék 3.

sk0059-sk0066-ig

sk0059 gribkov-cikk - izvesztyija
 sk0060 nicaragua - 3 /részben szerk. táj.!/ (áthidaló javaslata)
 sk0061 reagan - /szerk. táj./ (áthidaló javaslata)
 sk0062 kohler bejelentése az új kormányról
 sk0063 nicaragua-tinoco-usa
 sk0064 tartalomjegyzék 1.
 sk0065 tartalomjegyzék 2.

Nw

sk0066 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirtityi sándor
 éliás béla
 flesch istván
 kis csaba
 fodor györgy

- v é g e -

fg/th

21.56 280383 0670

Nw

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/H

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 29.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

nszk - az új parlament alakuló ülése

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 29. /mti/ - kedd délelőtt 11 órakor kezdődik a március 6-án megválasztott, új nyugatnémet parlament alakuló ülése.

a tizedik bundestagban a hagyományoknak megfelelően a megnyitó beszédet a korelnök mondja el, aki ebben az esetben willy brandt lesz, a német szociáldemokrata párt 69 éves elnöke.

ezt követően megválasztják a parlament új elnökét. a jelentős többséggel rendelkező kormánypártok a kereszténydemokrata rainer barzelt jelölték erre a tisztségre a keresztényszociális richard stücklen helyett.

komoly vitákra és az ülés elhúzódására lehet számítani a parlament négy alelnökének megválasztásakor. a többi párt ugyanis elutasította a zöldeknek azt a kérését, hogy közülük kerüljön ki az egyik alelnök. a zöldek így mind a négy alelnök megválasztásakor ellenjelöltet állítanak - mind a négy alkalommal ugyanazt.

az új kancellár - helmut Kohl - megválasztására a délután öt órakor kezdődő ülésen kerül sor. Kohl ezután átveszi kinevezési okmányát Karl Carstens államfőtől, és még a parlament keddi esti ülésén leteszi a hivatali esküt.

de

